

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
ACHIZIȚII PUBLICE

Octombrie 2019

Ghid de bune practici pentru utilizarea factorilor de evaluare în achiziția de produse

I. Contextul actual

Noul cadru legislativ al Uniunii Europene privitor la achizițiile publice transpus în cele două acte normative naționale, Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice și Legea nr.99/2016 privind achizițiile sectoriale, are printre principalele obiective obținerea celui mai bun raport calitate-preț pentru achizițiile publice de lucrări, produse sau servicii.

În acest interval de timp de la adoptarea noii legislații, în contextul menținerii unor constrângeri bugetare, autoritățile publice au dovedit faptul că tratează din ce în ce mai mult achizițiile publice nu doar pentru a satisface nevoile proprii ci și pentru a servi unor obiective politice strategice, precum, reducerea impactului asupra mediului înconjurător pe parcursul ciclului de viață al produselor alături de integrarea unor considerente de ordin social în condițiile de executare a contractelor.

Având în vedere faptul că achizițiile publice reprezintă un instrument puternic de promovare a obiectivelor de mediu, sociale și de inovare, precum și de stimulare a accesului IMM-urilor la contractele publice, iar autoritățile contractante acționează în fapt, atât drept consumator atunci când achizițiile sunt destinate bunei funcționări a acesteia, cât și ca un "mijlocitor" în cazul anumitor servicii acordate în mod exclusiv sectorului public, apreciem că atunci când acestea inițiază proceduri de atribuire, trebuie să aibă în vedere alegerea ofertelor cu cele mai multe avantaje, pentru realizarea scopului achiziției.

Potrivit regulii generale prevăzută la art.187 alin.(1) din Legea nr.98/2016 (art. 209 din Legea nr.99/2016) autoritățile contractante trebuie să își bazeze atribuirea contractului pe **oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic**. Aplicarea acestui criteriu poate fi realizată utilizând trei abordări diferite, toate implicând un element economic:

- doar prețul;
- doar costul, utilizând o abordare cost-eficacitate precum costul pe ciclu de viață;
- cel mai bun raport calitate-preț.

Autoritățile contractante au libertatea de a alege una dintre aceste trei metode, exceptând cazul dialogului competitiv și al parteneriatului pentru inovare, unde trebuie utilizat numai criteriul celui mai bun raport calitate-preț. Criteriul prețului, poate de asemenea, să ia forma unui preț fix pe baza căruia operatorii economici vor concura numai pe criterii de calitate.

Pe de altă parte, atunci când se utilizează cel mai bun raport calitate-preț, factorii de evaluare și ponderea acestora trebuie să fie indicați fie în anunțul de participare, fie în documentele achiziției (de exemplu, caietul de sarcini) printr-o matrice de punctare sau o metodologie de evaluare clară.

Întrucât factorii de evaluare sunt strâns legați de obiectul contractului, aceștia devinind specifici fiecărei proceduri de achiziție publică, este lesne de înțeles că nu se pot elabora factori/subfactori de evaluare universali, general valabili, deoarece ar putea nu să contribuie întodeauna la atingerea celui mai bun raport calitate-preț.

Prin intermediul acestui îndrumar, Agenția Națională pentru Achiziții Publice a ales să ofere responsabililor cu achizițiile, câteva orientări suplimentare, care asiguă **în segmentul achizițiilor publice de produse un impact de mediu redus** pe parcursul ciclului de viață, precum și o abordare **etică și responsabilă social**, în legătură cu factori de evaluare și subfactori asociați acestora care pot fi utilizați atunci când autoritatea contractantă alege să atribuiască contractul bazându-se pe **cel mai bun raport calitate-preț**, enumerând totodată și exemple de acțiuni recomandate și nerecomandate în procesul de planificare a achiziției.

II. Considerații generale privind factorii de evaluare asociați produselor

Potrivit dex, produsul este un **bun material** realizat în procesul de producție.

În economie însă, identificăm o clasificare a acestor bunuri materiale, pe următoarele paliere:

- **bun final** sau **produs finit** - considerat a fi acel bun care este consumat;
- **bunuri intermediare** – care nu este consumat ci folosit la producerea unui alt bun. De exemplu, o mașină vândută unui consumator este un bun final; componentele acesteia, cum ar fi anvelopele vândute fabricantului mașinii sunt bunuri intermediare care contribuie la realizarea bunului final;
- **bunurile de larg consum** - considerate la fel ca și bunurile finale, singura diferență fiind că acestea sunt destinate special pieței consumului de masă.

În activitatea de achiziții publice desfășurată de autoritățile contractante, produsele ce fac obiectul contractării se încadrează în toate palierele mai sus menționate, cele mai multe fiind **produse finite**, respectiv, produse care au parcurs în întregime fazele procesului de producție, întrunesc condițiile de calitate și sunt predate pe bază de acte la magazie, urmând a fi depozitate, în vederea livrării lor către clienți.

În practica curentă a achizitorilor, după destinație, produsele pot fi încadrate în numeroase categorii, cum ar fi:

- Materiale consumabile, reprezentând produse destinate consumului curent – (articole papetărie, articole consumabile IT&C, articole curățenie și igienă, detergenți, produse alimentare, carburanți sa);
- Produse folosite pentru utilizarea unui bun final (piese schimb, subansambluri, materiale de întreținere pentru mijloace fixe);
- Produse cu utilizare specială destinate consumului (dezinfecțanți, substanțe chimice, reactivi chimici, materiale sanitare și de îngrijire, medicamente sa.);
- Gaze tehnice și de specialitate, îmbuteliate.
- Mijloace fixe /obiecte de inventar (Echipamente și aparate electrice, mijloace de transport, programe informatice, instalații de lucru, aparatură birotică, mobilier, animale)

Plecând de la prevederile legislației în materia achizițiilor publice, factorii de evaluare pot viza, printre altele:

- a) calitatea, inclusiv avantajele tehnice, caracteristicile estetice și funcționale, accesibilitatea, conceptul de proiectare pentru toți utilizatorii, caracteristicile sociale, de mediu și inovatoare și comercializarea și condițiile acesteia;
- b) organizarea, calificarea și experiența personalului desemnat pentru executarea contractului, în cazul în care calitatea personalului desemnat poate să aibă un impact semnificativ asupra nivelului calitativ de executare a contractului;
- c) serviciile postvânzare, asistența tehnică și condițiile de livrare, cum ar fi data livrării, procesul de livrare și termenul de livrare sau de finalizare.

Este necesar ca factorii de evaluare utilizați de autoritatea contractantă să asigure o concurență reală între operatorii economici și să fie însoțiți de prevederi care să permită verificarea efectivă a informațiilor furnizate de către ofertanți, în scopul aplicării factorilor de evaluare.

În ceea ce privește ponderea asociată fiecărui factor de evaluare trebuie stabilită astfel încât să nu conducă la distorsionarea rezultatului aplicării procedurii pentru atribuirea contractului de achiziție publică, urmărind ca aceasta să reflecte în mod corect:

- a) importanța caracteristicii tehnice/funcționale considerate a reprezenta un avantaj calitativ, de mediu și/sau social ce poate fi punctat; sau

b) cuantumul valoric al avantajelor de natură financiară pe care ofertanții le pot oferi prin asumarea unor angajamente suplimentare în raport cu cerințele minime prevăzute în caietul de sarcini sau documentul descriptiv.

În **tabelul nr.1** prezentăm o configurație a factorilor de evaluare și a subfactorilor asociați acestora în abordarea bazată pe cel mai bun raport calitate-preț.

Tabel nr.1.

Tip factor de evaluare		Subfactor
Preț		Preț fix Rate (de exemplu, taxe zilnice/lunare, costuri/tarife unitare) Costul pe ciclu de viață
Calitate		Valoare tehnică Caracteristici estetice și funcționale Accesibilitate și proiectare pentru toți utilizatorii Condiții sociale, de mediu și inovatoare
Serviciu	Organizare	Gestionarea contractului Analiza de risc Controlul calității
	Personal implicat în execuția contractului	Calificarea personalului Experiența personalului

Experiența practică a demonstrat că în cazul achiziției de produse standardizate de uz general (consumabile), factorii de evaluare incluși în criteriul raport calitate-preț se punctează în general, utilizând un sistem de ponderi relative aflate în relația **preț 70 %, calitate 20 % servicii 10 %** iar dacă produsele implică o instalare semnificativă și specializată și/sau întreținerea și/sau activități de formare a utilizatorilor, raportul include pe lângă **preț 30 % și calitate 40% și factori legați de servicii 30 %**.

În privința metodologiei de acordare a punctajelor, se va urmări o cuantificare a fiecărui factor, inclusiv a celor calitativi care nu fac parte din substanța materială a produsului, asigurând un maxim de transparență în ceea ce privește algoritmul de calcul aplicabil.

În cazul în care această ponderare nu este posibilă din motive obiective, autoritatea contractantă alege să indice factorii de evaluare în ordinea descrescătoare a importanței. Acest din urmă mod de acordare a punctajelor în funcție de ordinea importanței factorului /subfactorilor de evaluare (grilă de punctare) se aplică de regulă, factorilor de evaluare care nu reprezintă o extindere a unei cerințe minime de la nivelul caietului de sarcini, ci cerințe tehnice/funcționale inovatoare care constituie facilități ce merită punctate ca avantaje suplimentare.

Ca regulă generală, specificațiile/cerințele tehnice minime, impuse prin caietul de sarcini, care sunt în legătură cu factorii de evaluare, este necesar să includă și o secțiune narativă în care autoritatea contractantă se precizeze atât elementele concrete de apreciere a propunerilor tehnice prin prisma factorilor de evaluare cât și documentele probante în raport cu care urmează să se verifice efectiv informațiile furnizate de către ofertanți.

Includerea în caietul de sarcini a elementelor/angajamentelor care nu sunt prevăzute ca fiind cerințe minime însă oferite /asumate suplimentar se intenționează să se puncteze drept avantaje întrucât sunt considerate a avea un impact semnificativ asupra nivelului calitativ de executare a contractului, este necesar să se identifice clar, pentru ca ofertanții să poată face distincția între cerințele minime ale caietului de sarcini și alte rezultate considerate suplimentare față de acestea.

III. Exemple de strategii de urmat în achiziția de produse - Sugestii practice

A. Factori de evaluare cu impact în favoarea mediului înconjurător

Fiecare **produs** pe care îl achiziționăm, are de-a lungul ciclului său de viață, o gamă uriașă de impact asupra mediului și din aceste considerente, prezentul îndrumar dorim să devină un mijloc de a "provoca" responsabili din compartimentele de achiziții în sensul transformării achizițiilor de produse în rezultate al căror impact să se armonizeze cu transpunerea modernă a conceptelor și principiilor de dezvoltare durabilă.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, adoptată de Guvernul României în ședința din 9 noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018, propune trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare, prin introducerea unor elemente ale economiei circulare, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei de alimente și a deșeurilor, prin diminuarea generării de consumuri la toate nivelurile sale, reciclare și reutilizare, încurajarea companiilor în adoptarea de practici durabile și integrarea informațiilor privind durabilitatea activităților lor în ciclul de raportare, promovarea practicilor durabile de achiziții publice precum și conștientizarea cetățenilor asupra a ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura.

Pornind de la pachetul de politici incluse în Strategie, urmărim ca prin îndrumările oferite să aducem în atenție câteva obiective în raport cu care domeniul achizițiilor publice poate constitui "motorul" implementării cu succes cel puțin a măsurilor de prevenirea și limitarea efectelor previzibile ale schimbărilor climatice, îmbunătățirea calității aerului și a apei, managementul integrat al deșeurilor, acesta din urmă încadrându-se organic în viziunea dezvoltării durabile.

Prin intermediul exemplelor furnizate ne propunem să facilităm aplicarea normelor comunitare adoptate în favoarea mediului, prin integrarea cerințelor de natură ecologică în cadrul procedurilor de achiziție publică.

Iată cele trei paliere de interes :

1. Schimbări climatice / emisii de CO₂

Impactul achizițiilor publice:

- Electricitate folosită pentru alimentarea clădirilor și echipamentelor
- Combustibil consumat de vehicule sau pentru încălzirea clădirilor
- Emisiile provenite din procesele industriale și transportul pe lanțurile de aprovizionare

Cum putem atenua emisiile de CO₂?

- Promovând în specificațiile tehnice standarde ridicate de eficiență energetică pentru clădiri și produse;
- Cumpărând energie electrică "verde";
- Încurajând inclusiv furnizorii să cumpere autovehicule cu emisii zero.

2. Calitatea aerului și a apei

Impactul achizițiilor publice:

- Poluarea provenită din vehiculele deținute de sectorul public precum și de la operatorii economici care desfășoară serviciile sau livrează produsele sectorului public
- Utilizarea de produse chimice (de exemplu, pentru curățare) care conțin substanțe toxice
- Utilizarea în producția de alimente a pesticidelor și îngrășămintelor pe bază de substanțe chimice

Cum îmbunătățim ?

- Achiziționând autovehicule cu emisii zero și încurajând furnizorii să procedeze în același mod;
- Solicitând servicii de curățenie cu produse care respectă cerințele etichetei ecologice;
- Solicitând produse ecologice în contractele de produse agroalimentare și de servicii de catering.

3. Utilizarea resurselor și gestiunea deșeurilor

Impactul achizițiilor noastre:

- Eliminarea produselor electrice la sfârșitul vieții;
- Deșeuri de materiale de la lucrările de construcție și demolare;
- Ambalaje utilizate la livrarea mărfurilor.

Cum putem sensibiliza schimbarea de atitudine?

Solicitând:

- soluții cu economie circulară, respectiv prin materializarea conceptului bazat pe reciclare și conservare; în acest mod, orice produs prelucrat de om și devenit inutilizabil este tratat ca materie primă pentru generarea de alte produse sau servicii;
- durată de viață prelungită și garanție extinsă pieselor de schimb;
- soluții de reducere a cantităților de ambalaje sau reutilizarea acestora;
- utilizarea materialelor reciclate în construcții.

Așadar, achizițiile publice de produse sunt reale stimulente pentru dezvoltarea de tehnologii și inovații ecologice, impactul acestora fiind semnificativ întrucât segmentul achizițiilor de produse are în continuare **cea mai mare pondere numerică** din totalul procedurilor de achiziție inițiate anual (o medie de 44 % în perioada 2017 – 2019) menținându-se într-o plajă de 34 – 37 % din totalul valoric estimat al contractelor de achiziție inițiate în același interval¹.

Promovarea și realizarea de achiziții verzi depinde de atitudinea autorităților contractante cărora le revine atribuția de a defini obiectul contractului ce urmează a fi atribuit. Astfel, atunci când definesc obiectul unui contract, de produse, autoritățile contractante au libertatea să aleagă ce doresc să achiziționeze, adăugând cerințelor privind funcționalitatea, calitatea, termenul de livrare, și aspecte de mediu, cu condiția de a nu distorsiona piața, prin limitarea sau împiedicarea accesului operatorilor economici.

Înainte de elaborarea specificațiilor tehnice, recomandăm realizarea unei consultări prealabile a pieței pentru a identifica profilul de mediu al potențialilor furnizori, chestionând participanții în scopul de a evalua anticipat performanțele de mediu ale pieții specifice.

Pe de altă parte, apreciem că o abordare diferențiată în ceea ce privește integrarea criteriilor de mediu în funcție de valoarea contractului de produse, respectiv doar pentru cele care depășesc anumite praguri de achiziții publice, este de natură să limiteze oportunitățile de protecție a mediului, întrucât fiecare autoritate contractantă poate juca un rol în conservarea mediului.

Cunoscând fiind faptul că prin Comisia Europeană au fost elaborate criterii specifice de achiziții publice ecologice pentru grupuri prioritare de produse sau servicii care au fost identificate ca fiind cele mai potrivite pentru ecologizare prin intermediul achizițiilor publice, prezentăm autorităților contractante, într-o ilustrare tabelară sugestivă, recomandări de

¹ <http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false>

formulare a factorilor de evaluare ecologici, alături de informații care să sprijine verificarea efectivă a informațiilor și dovezilor furnizate de ofertanți, în scopul aplicării acestora.

**GRUPA I: PRODUSE
AGROALIMENTARE**

Alimente: fructe și legume, produse de acvacultură și produse marine, produse din carne și produse lactate, băuturi și răcoritoare, etc.

Factori de evaluare	Modalitatea de verificare	Avantaje	Clauze contractuale asociate
Furnizarea de alimente ecologice (pondere factor evaluare – 10-20 %) Se punctează suplimentar volumul / greutatea / valoarea/ alimentelor din surse ecologice care depășește cerința minimă din specificație. Exemplificare: 30 % din volumul produselor lactate (lapte UHT și iaurt) ce urmează să fie furnizate² trebuie să fie produse ecologice³. Condiția de încadrare a produselor ca fiind ecologice este următoarea: - laptele să provină de la ferme care respectă pe deplin instrucțiunile agriculturii ecologice. Algoritm de punctare: Pentru asigurarea unui volum de produse lactate ecologice în	Operatorul economic, va prezenta : - certificatul de produs ecologic emis de organismul de inspecție și control (OC) în urma căruia a dobândit dreptul de a-și eticheta produsele cu mențiunea ecologic (eco), biologic(bio) sau organic. - fișa de înregistrare în sistemul de agricultură ecologică aprobată de MADR.	Se urmărește utilizarea unor metode de producție prin care se produce o hrană mai curată, mai potrivită metabolismului uman, în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului. Prin eliminarea substanțelor chimice, mai ales a pesticidelor, produsele agricole vor fi supuse unui risc scăzut de contaminare și vor fi mai sigure pentru consumul uman și animal. Apa potabilă nu va mai fi expusă riscului de contaminare cu nitrați și bacterii iar biodiversitatea va deveni mai variată și va trece peste pericolul la care este supusă în	I. Sanțiuni în caz de neîndeplinire a furnizării produselor în contextul factorului de evaluare - daune – interese în sumă egală cu ____ % valoarea contractului aferentă alimentelor ecologice. II. Recepția produselor și documentele care însoțesc livrarea. Pentru fiecare primire de produse ecologice, trebuie efectuată o recepție ecologică a intrărilor prin raportare la informațiile din certificatul emis potrivit Regulamentului (CE) 848/2018, respectiv : Produsul este menționat în certificatul furnizorului? Ce statut are produsul pe certificat (Bio, Eco / în

² Alegeți un număr limitat de produse al căror impact de mediu este cunoscut sau unde alternativele ecologice sunt mai ușor disponibile

³ În funcție de categoria de produse, autoritatea contractantă va detalia condițiile de încadrare a respectivelor produse ca fiind ecologice raportându-se la prevederile Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului

procentul minim solicitat de 30 %, oferta va primi "0" puncte. Pentru cel mai mare volum de produse lactate ecologice ofertat, se acordă maxim de puncte, respectiv 100. Pentru alte valori ale volumului de produse lactate ecologice > 30 %, oferta va primi punctaj potrivit formulei: $P_{eco}(n) = (\%_n / \%_{max}) \times 100,$ unde: $P_{eco}(n)$: punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare; $\%_n$ = procentul Ofertei admisibile aflată sub evaluare. $\%_{max}$ = cel mai mare procent ofertat în cadrul Ofertelor admisibile; La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de 10-20 %.	<i>Notă: sunt admise produsele ecologice care nu sunt conforme cu normele Uniunii privind producția ecologică, în măsura în care provin din țări terțe ale căror producții ecologice și sisteme de control au fost recunoscute ca fiind echivalente cu cele ale Uniunii.</i>	prezent.	conversie / neecologic)? Corespunde codul OC de pe documentul justificativ pe factura si aviz? Certificatul prezentat este valabil în momentul livrării? ATENȚIE: Produsele ecologice pot fi achiziționate numai de la vânzători autorizați. Livrarea produselor ecologice trebuie întotdeauna să fie însoțită de un document (aviz de expediere, factură sau aviz de însoțire a mărfii). La primirea de produse eco etichetate, se vor verifica și etichetele. (pt. marfa vrac este suficient documentul). Eticheta trebuie să conțină următoarele informații: Numele și adresa producătorului, Codul OC al producătorului, indicația Bio cu referire la produs. Dacă lipsește referința bio de pe un document sau de pe etichetă, mărfurile trebuie blocate până la clarificare. Dacă lipsește codul OC de pe documentul justificativ sau de pe etichetă, aceasta va trebui reclamat.
Utilizarea de ambalaje refolosibile - (definite conform articolului 3 din Directiva 94/62/CE din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, modificată prin Directiva 2004/12/CE) și	Furnizorul va prezenta o declarație pe proprie răspundere, semnată, în care va indica criteriile pe care le poate îndeplini.	Se urmărește utilizarea de ambalaje care sunt în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului.	Conformitatea pe durata contractului va fi verificată de autoritatea contractantă care, în cazul neconformității, va aplica sancțiuni corespunzătoare.

Directiva nr. 852/2018 – pondere 5-10 % Procentul de produse agroalimentare care: 1) Sunt livrate în ambalaje secundare și/sau de transport cu conținut reciclat în proporție de peste 45 %. 2) Sunt livrate în ambalaje realizate din materii prime regenerabile. 3) Nu sunt livrate în porții individuale (ambalaje care conțin o singură unitate de produs). Algoritm de punctare: se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cea mai mare proporție cumulată pe cele trei condiții precizate. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei : $P_{eco}(n) = (\%_n / \%_{max}) \times 100,$ unde: $P_{eco}(n)$: punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare; $\%_n$ = proporție cumulată a Ofertei admisibile aflată sub evaluare. $\%_{max}$ = cea mai mare proporție cumulată ofertată în cadrul Ofertelor admisibile. La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de 5-10 %.			Pentru verificarea îndeplinirii celor incluse în declarația furnizorului, se poate solicita ca la livrarea produselor, pe lângă documentele de calitate, certificate eco, sa., să se atașeze un document de confirmare a îndeplinirii cerințelor legate de ambalaje, raportat la fiecare tranșă de produse livrate iar autoritatea contractantă să verifice înscrisurile prezentate prin identificarea vizuală a produselor la momentul recepției acestora
Lațul de aprovizionare- pondere 5 – 10 % Factor de evaluare asociat prevederilor art. 187 (5) lit. a) din	În sensul HG nr.640/2017 prin lațul de aprovizionare scurt se înțelege relația directă dintre producător/procesator	Se urmărește respectarea prevederilor HG nr.640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017 - 2023 și	În cadrul recepției produselor pe lângă operațiunile de verificare cantitativă și calitativă se vor verifica și

Legea nr. 98/2016 referitor la condițiile de comercializare a produselor, respectiv <u>canale scurte de distribuție</u> care facilitează interacțiunea dintre consumatori și producători, prin raportare, spre exemplu, la următoarea grilă de punctare: - pentru livrările directe (de la producătorul original la consumatorul final) se acordă punctajul maxim de 100 puncte; - pentru un singur operator economic implicat în lanțul de aprovizionare – se acordă 50 puncte; - pentru doi operatori economici implicați în lanțul de aprovizionare – se acordă 20 puncte; Ofertele care propun mai mult de doi operatori economici implicați în lanțul de aprovizionare nu vor fi punctate.	r și consumator, între care nu poate exista decât maximum un intermediar, unde: a) producătorul este persoana fizică sau juridică de pe a cărei exploatare se obțin fructe și/sau legume. Grupurile și organizațiile de producători de fructe și legume recunoscute conform legislației în vigoare, precum și cooperativele de producători de fructe și legume sunt considerate producători; b) procesatorul este persoana juridică al cărei obiect principal de activitate îl reprezintă procesarea laptelui. Cooperativele de procesare a laptelui sunt considerate procesatori; c) consumatorul este preșcolarul/elevul beneficiar al Programului pentru școli al României; d) intermediar este orice distribuitor/depozitar/comerciant care asigură furnizarea produselor de la producător/procesator la consumator. Ofertantul va prezenta documente/proceduri de lucru prin care demonstrează existența unei strategii de management asociate sistemelor informatice prin care se asigură gestiunea	<i>pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017 – 2018, cu modificările și completările ulterioare.</i> <i>Art.7 alin.(5): În elaborarea documentațiilor de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru de furnizare a fructelor, legumelor, laptelui și produselor lactate, ordonatorii principali de credite, în condițiile prevederilor <u>art. 23 alin. (11) din Regulamentul (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1.037/2001 și (CE) nr. 1.234/2007 ale Consiliului, țin cont de produsele locale sau regionale și de produsele care provin din lanțul de aprovizionare scurt, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice.</u></i>	înscrierile/documentele referitoare la lanțul de aprovizionare. Pe durata contractului, conformitatea calitativă, cantitativă și de distribuție va fi verificată pentru fiecare tranșă de produse livrată, iar pentru situațiile de neîndeplinire a obligațiilor de către contractant, autoritatea contractantă va aplica sanțiuni corespunzătoare, conform unei grile convenite și acceptate în prealabil de părți; autoritatea contractantă va evita aplicarea de măsuri care pot fi considerate ca fiind practici comerciale neloiale.
---	---	--	--

	lanțului de aprovizionare conform nivelului oferat.		
--	---	--	--

Bine de știut!

Directiva privind PRACTICI DE COMERCIALIZARE UNFAIR în agricultură și lanț de aprovizionare cu alimente

Directiva interzice 16 practici comerciale specifice neloiale. În acest sens, distinge între practicile „negru” și „gri”. Întrucât practicile negre de comerț neloial sunt interzise, indiferent de circumstanțe, practicile gri sunt permise dacă furnizorul și cumpărătorul sunt de acord asupra lor în prealabil într-o manieră clară și lipsită de ambiguitate. Obligația este de a conveni în mod clar și urmărește fără echivoc să ofere transparență și previzibilitate: ambele părți știu ce au semnat și care sunt drepturile și obligațiile lor.

Directiva nu interzice practicile comerciale neloiale în general, ci vizează acele practici care au fost identificate drept cele mai dăunătoare.

Propunerea Comisiei Europene

Pe 12 aprilie 2018, Comisia a adoptat o propunere de directivă privind practicile comerciale neloiale în cadrul relațiilor de afaceri între întreprinderi în lanțul de aprovizionare cu alimente. Propunerea se concentrează pe protecția operatorilor mai mici din lanțul de aprovizionare cu alimente și urmărește să îi protejeze de practicile comerciale impuse unilateral. Propunerea prevede mai degrabă o directivă decât o reglementare. Aceasta oferă statelor membre libertate, asigurând în același timp un cadru extins la nivelul UE și asigură condiții de concurență echitabile. Statele membre ar fi obligate să desemneze o autoritate publică însărcinată cu aplicarea normelor. Acest organism ar putea să efectueze investigații, să impună amenzi în caz de încălcări dovedite și să coopereze cu omologii din alte state membre.

Poziția Parlamentului European

Pe 1 octombrie 2018, Comisia pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (AGRI) a Parlamentului și-a adoptat raportul privind propunerea. Deși a întâmpinat-o drept un instrument legislativ așteptat de mult timp pentru apărarea poziției producătorilor agricoli în lanțul de aprovizionare cu alimente, comisia AGRI a propus amendamente, inclusiv adăugarea unei definiții a "practicii comerciale neloiale" și extinderea razei de acțiune al furnizorilor și cumpărătorilor în lanțul de aprovizionare cu alimente și raza de acțiune a produselor pentru toate bunurile agricole (adică nu numai materiile alimentare). În negocierile trilaterale, negociatorii Parlamentului și Consiliului au ajuns la un acord pe 19 decembrie 2018, după șase reuniuni. Echipa de negociere a Parlamentului a realizat modificări importante ale textului legislativ, în special în ceea ce privește extinderea razei de acțiune a întreprinderilor agroalimentare mai mari decât IMM-urile (până la un anumit prag) și extinderea listei practicilor comerciale neloiale interzise. Textul de compromis convenit în cadrul dialogului a fost aprobat de reprezentanții statelor membre în cadrul Consiliului și apoi aprobat în cadrul reuniunii comitetului AGRI din 23 ianuarie 2019. Textul trebuie adoptat în mod oficial de Parlament și este programat să fie votat în cursul anului 2019.

Dreptul român nu cunoaște termenul de „agricultură ecologică” – deci, implicit, nici pe cel de „produs ecologic”.

Termenul este de importanță generică și similar cu „organic” sau „bio”. „Ecologic” este totuși, un termen protejat de lege în Uniunea Europeană, și anume articolul 2 din Regulamentul (CEE) nr. 2092/91 din 24 iunie 1991 privind producția ecologică a produselor agricole și indicarea acestora pe produsele agricole și alimentare, și modificările sale ulterioare. Începând cu 1 ianuarie 2009, Regulamentul nr. 2092/91 a fost abrogat, iar activitatea de agricultură ecologică va fi conformă cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 834/2007 din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice. În 30 mai 2018 s-a adoptat Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului. Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Rolul sistemului de agricultură ecologică este de a produce hrană mai curată, mai potrivită metabolismului uman, în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului. Unul dintre principalele scopuri ale agriculturii ecologice este producerea de produse agroalimentare proaspete și autentice, care să respecte factorii naturali și de mediu.

Producția ecologică, în sensul juridic al dreptului național este incompatibilă cu utilizarea îngrășămintelor, pesticidelor de sinteză, hormonilor, a stimulatorilor și regulatorilor de creștere, antibioticelor și altor produse dăunătoare în conformitate cu regulile de producție ecologică stabilite în UE. Organismele modificate genetic și subprodusele lor, sunt la rândul lor interzise în producția ecologică. În etapa de procesare a alimentelor se interzice folosirea aditivilor alimentari, a substanțelor complementare și a substanțelor chimice de sinteză, pentru prepararea alimentelor ecologice.

Obiectivele, principiile și normele aplicabile producției ecologice sunt cuprinse în **legislația comunitară și națională** din acest domeniu. Aceste norme, alături de definirea metodei de producție în sectorul de producție vegetală, animalieră și de acvacultură reglementează și următoarele aspecte legate de sistemul de agricultură ecologică: procesarea, etichetarea, comerțul, importul, inspecția și certificarea.

Prevederile privind etichetarea produselor obținute din agricultura ecologică, stabilite în Regulamentul (UE) nr. 848/2018 al Parlamentului European și al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului și în Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 sunt foarte precise și au în vedere oferirea încrederii depline a consumatorilor în produsele ecologice, ca produse obținute și certificate în conformitate cu reguli stricte de producție, procesare, inspecție și certificare.

În România, controlul și certificarea produselor ecologice este asigurată în prezent de **organisme de inspecție și certificare** private. Acestea sunt aprobate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pe baza criteriilor de independență, imparțialitate și competență stabilite în **Ordinul nr. 895/2016** pentru aprobarea Regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control. Aprobarea de către M.A.D.R a organismelor de inspecție și certificare este precedată, în mod obligatoriu, de acreditarea acestora realizată de către un organism abilitat în acest scop.

Sigla națională „ae”, specifică produselor ecologice, alături de sigla comunitară sunt folosite pentru a completa etichetarea, în scopul identificării de către consumatori a produselor obținute în conformitate cu metodele de producție ecologică.

Aplicarea logoului UE pe produsele alimentare preambalate este obligatorie începând cu data de 1 iulie 2010. Utilizarea acestuia rămâne opțională pentru produsele importate. Folosirea logoului comunitar UE trebuie să fie însoțită de indicarea locului de producere al materiilor prime agricole. Această indicație poate fi de forma 'UE', 'non-UE' sau/și numele statului membru UE sau din afara UE, unde au fost obținute produsul sau materiile prime ale acestuia. Logoul comunitar oferă recunoașterea produselor certificate ecologic în întreaga Uniune Europeană. Informații cu privire la modul de aplicare al logoului comunitar pe etichetele produselor agroalimentare ecologice sunt regăsite în **manualul de utilizare al logoului comunitar**.

Sigla „ae”, proprietate a M.A.D.R, garantează ca produsul, astfel etichetat, provine din agricultura ecologică și este certificat de un organism de inspecție și certificare aprobat. Regulile de utilizare a siglei „ae” sunt cuprinse în Anexa nr.1 la Ordinul comun pentru modificarea și completarea Anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 317/2006 și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr.190/2006 pentru aprobarea Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice.

*Dreptul de utilizare a siglei „ae” pe produsele, etichetele și ambalajele produselor ecologice îl au producătorii, procesatorii și importatorii înregistrați la M.A.D.R. Consumatorii care cumpără produse care poartă sigla națională și logoul comunitar pot avea încrederea că: **cel puțin 95% din ingredientele produsului** au fost obținute în conformitate cu metoda de producție ecologică și produsul respectă regulile de producție ecologică. În plus, produsul poartă numele producătorului, procesatorului sau vânzătorului și numele sau codul organismului de inspecție și certificare.*

În cadrul achizițiilor publice, autoritățile implicate pot solicita ca acele criterii care stau la baza unei anumite etichete ecologice să fie respectate și ca eticheta ecologică să poată fi folosită ca o formă de dovadă a conformității. Acestea nu pot solicita însă ca produsul să dețină o etichetă ecologică. Mai mult, autoritățile implicate în achizițiile publice pot utiliza numai criteriile aferente etichetelor

ecologice care se referă la caracteristicile produsului sau la procesele de producție, și nu criteriile care se referă la gestionarea generală a întreprinderii.

În cazul în care în verificarea criteriilor se precizează faptul că pot fi utilizate alte mijloace doveditoare adecvate, acestea pot include un dosar tehnic din partea producătorului, un raport de testare din partea unui organism recunoscut sau alte dovezi relevante.

Autoritatea contractantă va trebui să decidă pentru fiecare caz în parte dacă dovada depusă poate fi considerată adecvată din punct de vedere tehnic sau juridic.

Autoritățile contractante vor consulta Regulamentul CE nr. 848/2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și Ordinul comun al Ministerului Mediului și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1068/1652 din 4 oct. 2018 pentru aprobarea Ghidului de achiziții publice verzi care cuprinde cerințele minime privind protecția mediului pentru anumite grupe de produse și servicii ce se solicită la nivelul caietelor de sarcini.

GRUPA II: ECHIPAMENTE ELECTRICE ȘI ELECTRONICE PENTRU ASISTENȚĂ MEDICALĂ

Echipamentele electrice și electronice pentru asistență medicală includ atât echipamentele de tensiune înaltă, cât și echipamentele de tensiune joasă. Acestea acoperă ciclul complet de asistență medicală, prevăzut în Regulamentul (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale. Această directivă include dispozitivele medicale utilizate, de exemplu, pentru **prevenire, diagnosticare, tratament, monitorizare, ameliorare și reabilitare**.

Factori de evaluare	Modalitatea de verificare	Avantaje	Clauză(e) contractuală(e) asociată
Condiții de eficiență energetică a produselor			
Performanța energetică a echipamentului pentru asistență medicală - pondere 10-20 % (cu excepția CT, a echipamentului pentru hemodializă, a IRM - Imagistică prin Rezonanță Magnetică, a sterilizatoarelor medicale și a aparatelor de dezinfectat) <i>Exemplu cerință caiet de sarcini: energie electrică consumată – maxim 50kwh/zi</i> <i>Note: Pentru a putea acorda punctajul acestui factor de evaluare, autoritatea contractantă trebuie să-și stabilească propriul scenariu de utilizare a echipamentului la nevoile sale specifice, indicând ofertanților modul de utilizare zilnică a echipamentului, ofertantul urmând să precizeze consumul de energie al echipamentului în diferite moduri de funcționare.</i> Exemplu: cazul achiziționării unui aparat de anestezie. Se cuantifică consumul de energie electrică (maxim 50kwh/zi) pentru asigurarea asistenței medicale într-un regim de funcționare, în următorul scenariu de operare: Algoritm de punctare: Punctajul se acordă în funcție de consumul de energie zilnic E (kWh/zi) astfel: pentru cel mai mic	Ofertanții trebuie să furnizeze un raport de testare conform standardului EN 50564:2011 (6.1, 6.2, 6.3, și 6.4) sau unui standard echivalent. Raportul de testare trebuie să includă date privind performanța energetică a echipamentului. Datele trebuie măsurate în modurile de funcționare, precum și în condițiile de testare indicate în anexe și scenariile de utilizare, specificate anterior. Testele trebuie efectuate în laboratoare, în conformitate cu cerințele generale ale standardelor EN ISO 17025, U.S. 21 CFR partea 820, ISO 13485 sau ale unui standard	Se vor putea achiziționa echipamentele astfel încât să se reducă la minim consumul de energie electrică. Achiziționarea de echipamente prevăzute cu contor Achiziționarea de echipamente prevăzute cu instrucțiuni de management al performanțelor ecologice	I. Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare, documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de energie electrică în scenariile proprii și care atestă corespondența cu produsul oferat.

consum se acordă 100 puncte, pentru alte consumuri punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori. Notă: Pentru incubatoare și congelatoare medicale, se acordă puncte în funcție de <u>consumul zilnic de energie pe volum, E (kWh/zi și m3)</u>. La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de 10-20%	echivalent, în condițiile de testare menționate anterior.		
Performanța energetică a echipamentului de tomografie computerizată (TC) - pondere 10-20 % <i>Exemplu cerință caiet de sarcini:</i> Putere generator de înaltă tensiune: maxim 1500Kwh/zi Punctajul se acordă în funcție de consumul zilnic de energie E (kWh/zi), astfel: pentru cel mai mic consum se acordă 100 puncte, pentru alte consumuri punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori. Achizitorul trebuie să indice modelele estimate de utilizare zilnică a echipamentului („scenariu personalizat”), iar ofertantul trebuie să precizeze consumul de energie al echipamentului în diferite moduri de funcționare. Scenariul de utilizare predeterminat este o recomandare oferită achizitorului. Ofertanții trebuie să indice consumul zilnic de energie, E (kWh/zi), pentru unul dintre cele trei scenarii de utilizare predeterminate, <u>conform metodologiei și condițiilor de testare prevăzute de COCIR SRI⁴ pentru echipamente de tomografie computerizată</u> (a se vedea www.cocir.org) sau de un standard echivalent. Achizitorul menționează scenariile pentru care trebuie să se indice consumul de energie: - scenariul de utilizare cu 20 de scanări pe zi și 12h în modul „oprit” pe timpul nopții;	Pentru TC: Ofertanții trebuie să furnizeze un raport de testare conform COCIR SRI pentru echipamente imagistice, a se vedea www.cocir.org/site/index.php?id=46, sau unui standard echivalent, care să prezinte datele privind performanța energetică. Testele trebuie efectuate în laboratoare, în conformitate cu cerințele generale ale standardelor EN ISO 17025, U.S. 21 CFR partea 820, ISO 13485 sau ale unui standard echivalent, în condițiile de testare menționate.	Se vor putea achiziționa echipamentele astfel încât să se eficientizeze consumul de energie electrică.	I. Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare, documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de energie electrică în scenariile proprii și care atestă corespondența cu produsul oferit.

⁴ COCIR este singura organizație care generează date precise despre modalitățile de imagistică medicală reprezentând o sursă bună pentru a înțelege mai bine tendințele acestei piețe specifice, fiind o sursă fiabilă de date. COCIR elaborează statistici și sprijină proactiv statele membre europene în monitorizarea bazei instalate a echipamentelor de imagistică medicală încă din anii 90 (www.cocir.org).
SRI - self-regulatory initiative for medical imaging equipment.

- scenariul de utilizare cu 20 de scanări pe zi și 12h în modul „inactiv” pe timpul nopții; - scenariul de utilizare cu 20 de scanări pe zi și 12h în modul „consum redus de energie” pe timpul nopții. <i>Algortim de punctare:</i> Punctajul se acordă în funcție de consumul de energie zilnic E (kWh/zi) astfel: pentru cel mai mic consum se acordă 100 puncte, pentru alte consumuri punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori.			
<i>Instructaj pentru optimizarea eficienței energetice – pondere 5-10 %</i> <i>Exemplu cerință caiet de sarcini: număr minim ____ ore, persoane instruite ____, durata instructajului ____</i> Ofertantul trebuie să asigure un instructaj incluzând elemente de ajustare și reglaj fin al parametrilor de consum de energie electrică ai echipamentului (de exemplu, modul „standby”), în vederea optimizării consumului de energie electrică. Se va puncta corespunzător, descrierea instructajului în domeniul optimizării energetice, care trebuie asigurat, utilizând o grilă de punctare calitativă asociată, spre exemplu, următorilor subfactori de evaluare: • instruire introductiv-generală: - durată ____ (min. ore) – 10 puncte - grup țintă ____ (min.nr.persoane) – 10 puncte • Instruire la locul de muncă - metode și tehnici de optimizare consumuri de energie electrică: - durată ____ (min.ore) – 15 puncte - grup țintă ____ (min.nr.persoane) – 15 puncte • instruire periodică pentru actualizarea cunoștințelor: - durata atelierului de instruire ____) – 15 puncte - frecvența ____) – 15 puncte • suport online – 10 puncte • platformă de e-learning – 10 puncte	Ofertanții trebuie să furnizeze un set de informații (de regulă, autoritatea contractantă va face trimitere la completarea unui formular care va include cerințele minime în legătură cu acest instructaj)	Se vor putea achiziționa echipamentele astfel încât să se eficientizeze consumul de energie electrică. Asigurarea funcționării adecvate și eficiente din punct de vedere energetic a echipamentelor prin evaluarea nevoilor și oferirea de formare în domeniul eficienței energetice	I. Contractul va include o anexă specifică privind graficul de instruire (perioade/ activitatea teoretică /activitatea practică) care va fi urmărită în derulare, ofertantul urmând să prezinte rapoarte de instruire /alte documente de confirmare a prestației în condițiile avantajelor punctate, conform graficului asumat, certificate de responsabilul grupului țintă instruit. II. Pentru neîndeplinirea corespunzătoare a activității de instruire, ofertantul va plăti penalizări în cuantum de

			____% calculate pentru fiecare zi de întârziere până la îndeplinirea corespunzătoare a programului de instruire (similar livrării produselor)
Performanța energetică a echipamentului de hemodializă- pondere 10-20 % <i>Exemplu cerință caiet de sarcini:</i> consum de energie electrică maxim 20 kwh/tratament Se acordă puncte în funcție de consumul de energie per tratament, E (kW) / tratament, în condițiile de testare descrise în continuare. (Cu cât este mai mic consumul de energie/ tratament, cu atât se vor acorda mai multe puncte). Ciclul de tratament este în conformitate cu IEC 60601-2-16 sau cu un standard echivalent cum ar fi <i>SR EN 60601-2-16:2003 Aparate electromedicale. Partea 2-16: Cerințe particulare de securitate pentru aparate de hemodializă, hemodiafiltrare și hemofiltrare.</i> Algoritm de punctare: Punctajul se acordă în funcție de consumul de energie electrică/tratament E (kWh/tratament) astfel: pentru cel mai mic consum se acordă 100 puncte, pentru alte consumuri punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori.	Ofertanții trebuie să furnizeze un raport de testare conform standardului EN 50564:2011 (6.1, 6.2, 6.3, și 6.4) sau unui standard echivalent. Raportul de testare trebuie să includă date privind performanța energetică a echipamentului. Datele trebuie măsurate în modurile de funcționare și în condițiile de testare și scenariile de utilizare menționate. Testele trebuie efectuate în laboratoare, în conformitate cu cerințele generale ale standardelor EN ISO 17025, U.S. 21 CFR partea 820, ISO 13485 sau ale unui standard echivalent, în condițiile de testare menționate.	Se vor putea achiziționa echipamentele astfel încât să se eficientizeze consumul de energie electrică.	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare, documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de energie electrică în scenariile proprii și care atestă corespondența cu produsul oferat.
Performanța energetică a echipamentului de imagistică prin rezonanță magnetică (IRM) - pondere 10-20 % <i>Exemplu cerință caiet de sarcini:</i> consum de energie electrică maxim 210 kwh/zi	Ofertanții trebuie să furnizeze un raport de testare conform COCIR SRI pentru echipamente de imagistică, a se vedea www.cocir.org/site/ind		Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va

Achizitorul trebuie să indice modelele estimate de utilizare zilnică a echipamentului („scenariul personalizat”), iar ofertantul trebuie să precizeze consumul de energie al echipamentului în diferitele moduri de funcționare. Scenariul de utilizare predeterminat este o recomandare oferită achizitorului. <i>Algortim de punctare :</i> Punctajul se acordă în funcție de consumul de energie zilnic E (kWh/zi) astfel: pentru cel mai mic consum se acordă 100 puncte, pentru alte consumuri punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori. Achizitorul este însă liber să adapteze scenariul de utilizare la nevoile sale specifice. Ofertanții precizează consumul de energie zilnic E (kWh/zi), conform metodologiei și condițiilor de testare prevăzute de COCIR SRI pentru echipamente de imagistică prin rezonanță magnetică sau de un standard echivalent, (a se vedea www.cocir.org/site/index.php?id=46)	ex.php?id=46, sau unui standard echivalent, care să indice datele privind performanța energetică a echipamentului. Testele trebuie efectuate în laboratoare, în conformitate cu cerințele generale ale standardelor EN ISO 17025, U.S. 21 CFR partea 820, ISO 13485 sau ale unui standard echivalent, în condițiile de testare menționate.		asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare, documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de energie electrică în scenariile proprii și care atestă corespondența cu produsul oferat.
Performanța energetică a sterilizatoarelor medicale - pondere 10-20 % <i>Exemplu cerință caiet de sarcini:</i> consum de energie electrică maxim ____ kwh/zi <i>Scenariu de utilizare predeterminat:</i> Atât capacitatea, cât și gradul de încărcare al unui sterilizator influențează performanța energetică, în funcție de utilizarea capacității disponibile. Cu cât sunt sterilizate mai multe produse într-un singur ciclu, cu atât mai mic este consumul de energie pe produs. Consumul de energie al sterilizatoarelor poate fi evaluat fie pe baza volumului utilizabil al camerei, exprimat în litri, fie pe baza capacității maxime de încărcare, exprimată în kg. Ofertantul trebuie să indice cifrele corespunzătoare ambelor criterii, pentru a oferi autorității contractante o imagine generală asupra consumului de energie.	Ofertanții trebuie să furnizeze date privind performanța energetică, EV și EW, a echipamentului, pe baza protocoalelor de testare conforme cu standardul EN 50564:2011 (6.1, 6.2, 6.3, și 6.4) sau cu un standard echivalent. Datele trebuie măsurate în modurile de funcționare și în condițiile de testare indicate în anexa 4. Testele trebuie efectuate în laboratoare, în conformitate cu cerințele generale ale standardelor EN ISO		Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare, documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de energie electrică în scenariile proprii și care atestă corespondența cu produsul oferat.

<i>Punctajul se acordă în funcție de consumul de energie pe ciclu.</i> Scenariu de utilizare personalizat: Se acordă puncte în funcție de consumul de energie zilnic E (kWh)/zi (cu cât este mai mic consumul de energie zilnic, cu atât se vor acorda mai multe puncte). Autoritatea contractantă va întocmi un tabel cu scenariile personalizate ce va fi completat de operatori.	17025, U.S. 21 CFR partea 820, ISO 13485 sau ale unui standard echivalent, în condițiile de testare menționate.		
<i>(Fără specificații minime la nivelul caietului de sarcini)</i> Echipamente cu contor – pondere 5-10 % Se acordă maxim 100 puncte din care: 50 puncte dacă echipamentul este prevăzut sau poate fi prevăzut cu un contor, cu costuri suplimentare minime astfel încât să se poată observa și înregistra consumul curent de energie electrică/gaz (relevant pentru echipamentele de anestezie și de terapie intensivă); 25 puncte dacă datele obținute pot fi trimise automat către un punct central de colectare a datelor; 25 puncte dacă sistemul de înregistrare permite obținerea de statistici sub formă de raport, pe baza consumului istoric.	Ofertantul trebuie să precizeze condițiile de contorizare a consumului, precum și dacă există un cost suplimentar. Ofertantul trebuie să precizeze, de asemenea, restricțiile referitoare la parametrii care pot fi măsurați și la modul de măsurare a acestora de către personal cu ajutorul contorului. Ofertanții trebuie să furnizeze o documentație, cum ar fi un exemplar al manualului de instrucțiuni, care să descrie contorul și funcțiile acestuia, precum și condițiile și restricțiile aferente.	Posibilitatea realizării de statistici pe baza consumului istoric de energie electrică și de gaz.	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este în corespondență cu produsul ofertat și este însoțit de manualul de instrucțiuni, care descrie contorul și funcțiile acestuia, precum și condițiile și restricțiile aferente.
Condiții de utilizare eficientă a apei			
Consumul de apă al echipamentului de hemodializă – pondere 5-10 % <i>Exemplu cerință caiet de sarcini:</i> consum de apă/tratament maxim ____ litri/tratament <i>Algortim de punctare :</i> Punctajul se acordă în funcție de consumul de consumul de apă per tratament astfel: pentru cel mai mic consum se acordă 100 puncte, pentru alte	Ofertanții trebuie să furnizeze un raport de testare care să includă date privind consumul de apă în condițiile de testare indicate în IEC 60601-2-16 sau într-un standard echivalent, precum și paginile din manualul de instrucțiuni, sau un link	Se vor putea achiziționa echipamentele astfel încât să se reducă substanțial consumul de apă.	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare,

consumuri punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori. Ciclul de tratament este conform IEC 60601-2-16 sau unui standard echivalent. Suplimentar, se acordă puncte: - echipamentelor prevăzute cu o funcție cu consum redus de apă (reducere cu cel puțin 50 % a consumului de apă în faza de precirculare). - echipamentelor prevăzute cu o funcție fără consum de apă în modul standby (reducere 100 % în modul de funcționare cu economisire).	către acesta, referitoare la funcțiile cu consum redus de apă sau fără consum de apă, demonstrând, de asemenea, că sunt îndeplinite standardele și condițiile de testare menționate mai sus, sau alte standarde și condiții echivalente. Testele trebuie efectuate în laboratoare, în conformitate cu cerințele generale ale standardelor EN ISO 17025, U.S. 21 CFR partea 820, ISO 13485 sau ale unui standard echivalent, în condițiile de testare menționate.		documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de apă în scenariile precizate și care atestă corespondența cu produsul oferat.
Condiții de utilizare eficientă a gazului			
Consumul de gaz al echipamentului de anestezie – echipament cu flux redus – pondere 5-10 % Se acordă maxim 100 puncte astfel: -pentru echipamentul de anestezie pentru tratament pe termen mediu și lung, care este prevăzut cu o funcție de flux redus compensat prin contrapresiune, de maximum 2 litri. – 50 puncte -pentru echipamentul de anestezie care are caracteristici ce conduc în mod automat la fluxul redus (funcția automată de flux redus) sau care oferă instrumente informaționale ce ajută clinicianul (o interfață cu instrucțiuni pentru utilizatori) să obțină un flux redus. – 50 puncte	Trebuie să se furnizeze autorității o copie a paginilor din manualul de instrucțiuni care descriu reglajul necesar pentru fluxul redus și caracteristicile conducând la fluxul redus automat sau instrumentele informaționale. Manualul trebuie să fie disponibil pentru consultare pe site-ul internet al producătorului, pe un CD sau în format pe hârtie.	Se vor putea achiziționa echipamentele astfel încât să se reducă substanțial consumul de gaz.	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare, documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de gaz în scenariile precizate și care atestă corespondența cu produsul oferat.

De reținut!

Conform standardului EN IEC 60601-1-11: 2015, echipamentele electrice medicale sunt definite ca fiind:

- **echipamente electrice medicale fixe**, prevăzute cu un singur racord la o rețea de alimentare data, destinate diagnosticării, tratării sau monitorizării pacientului aflat sub supraveghere medicală, care sunt în contact fizic sau electric cu pacientul și/sau transferă energie pacientului sau de la pacient și/sau detectează un astfel de transfer de energie către pacient sau de la acesta. Echipamentele includ accesoriile definite de producător, care sunt necesare pentru utilizarea normală a acestora.

- **echipamente electrice medicale mobile**, care sunt echipamente transportabile, concepute pentru a fi deplasate dintr-o locație în alta între perioadele de utilizare, cu ajutorul roților proprii sau al unor mijloace echivalente. Categoriile de echipamente/aparatură medicală sunt în general variate pe piața din România și rămâne la latitudinea autorității contractante alegerea soluțiilor optime, conform propriilor sale criterii specificate în caietele de sarcini cu ocazia organizării procedurilor de achiziție publică. Specificațiile tehnice se referă la îndeplinirea anumitor parametri tehnici de către echipamentele și aparatura medicală care urmează a fi achiziționate, astfel încât să asigure servicii medicale de înaltă calitate care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții.

Echipamentele și aparatura medicală considerate de înaltă tehnologie și complexitate, impun în unele cazuri, condiții speciale de instalare și necesită consultanță și asistență tehnică la vânzare, și în special la post-vânzare, în perioada de garanție și post-garanție. Întucât întreținerea și repararea echipamentelor și a aparaturii de înaltă tehnologie presupun în general, utilizarea de consumabile și piese de schimb originale conform specificațiilor tehnice date de producător (cazul analizatoarelor, echipamentelor de rezonanță magnetică (RMN) și imagistică nucleară, echipamente de radiologie radiografiile cu raze X, computerul tomograf (CT), ecografia cu ultrasunete) aceste echipamente sunt denumite uzual dispozitive medicale în sistem închis, spre deosebire de altele, așa zis dispozitive medicale în sistem deschis, care folosesc consumabile și piese de schimb compatibile, realizate și de alți producători.

Având în vedere durata de funcționare relativ mare a acestor echipamente medicale, atunci când autoritatea contractantă decide să inițieze o achiziție de echipamente/aparatură medicală este necesar să țină seama de **performanța dispozitivului** care urmează să fie achiziționat, de **costurile acestuia în perioada următoare de post garanție**, precum și **piesele de schimb și consumabilele pe care trebuie să le folosească**, evaluând totodată ofertele și din perspectiva **costului de întreținere al produsului în perioada post-garanție** (piesele de schimb și consumabilele etc) și dacă există alternative sau produse substituibile⁵ în piață, pentru evitarea efectului de captivitate (lock – in).

O astfel de abordare alături de servicii de instruire și suport clinic online, va permite autorității contractante alegerea corectă a celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, comparativ cu practica utilizării de factori de evaluare cum ar fi: **garanția extinsă** acordată de furnizor cu acordul producătorului (care nu include remedierea tuturor categoriilor de defecțiuni) **termene de intervenție** (care se ofertează întotdeauna în cel mai mic interval precizat în documentele achiziției devenind astfel un factor fals, sau diverși **parametri tehnici** care nu sunt legați de rezultatele/beneficiile clinice directe pe care autoritatea contractantă ar trebui să le obțină prin utilizarea echipamentelor.

⁵ Produse care satisfac aceeași nevoie de consum, și care se pot înlocui unul cu altul

Pentru raționalizarea etapei pregătitoare a achizițiilor de echipamente medicale și consolidarea eficacității acestora, recomandăm realizarea unor consultări anterioare de piață cu furnizorii, luând exemplul autorităților contractante europene, care, în scopul creșterii transparenței în relația cu operatorii economici, dar și pentru a deschide interesul public de a participa la consultare, au dezvoltat un instrument de consultare on line ca modalitate de a comunica cu furnizorii despre nevoile speciale și consumabilele necesare echipamentelor medicale (forum pe propriul website).

Astfel, prin punerea la dispoziție a acestui canal eficient de comunicare transparentă cu potențialii ofertanți din piața de profil și a feedback-ului prin care se obțin și informații cu privire la oferta curentă a pieței, autoritatea contractantă poate determina parametrii utili și adecvați ai viitorului caiet de sarcini, evitând stabilirea unor criterii discriminatorii.

Totodată, acest instrument complet electronic oferă acces publicului larg la întregul proces de consultare, persoanele interesate putând pune cu ușurință întrebări sau trimite comentarii la consultările în curs. Important de reținut este faptul că instrumentul on line reduce semnificativ durata consultărilor de piață și poate determina reduceri semnificative de preț la achiziționarea echipamentelor medicale.

GRUPA III. Echipamente IT: computere fixe, portabile, monitoare și imprimante

Factori de evaluare	Modalitatea de verificare	Avantaje	Clauză(e) contractuală(e) asociată
Cerințe de performanță energetică			
Cerințe minime de performanță energetică pentru computer <i>Computerele trebuie să aibă un consum de energie semnificativ redus în modurile stare de veghe și inactiv, care constituie o parte semnificativă a utilizării energiei de către computere și laptopuri, conform cu cerințele programului Energy Star http://www.eu-energystar.org/specifications.htm sau echivalent - pondere maxim 10 %</i> <i>Exemplu cerință caiet de sarcini: consum energie electrică în modul veghe – maxim 20 wh</i> Ofertantul trebuie să ofereze computere care respectă cerințele Energy Star sau echivalent referitoare la un consum de energie semnificativ redus în modurile stare de veghe și inactiv, care constituie o parte semnificativă a utilizării energiei de către computere și laptopuri. Algoritm de punctare: Punctajul se acordă în funcție de consumul de energie pe oră în modul veghe E (Wh) astfel: pentru cel mai mic consum se acordă 100 puncte, pentru alte consumuri punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori.	Ofertantul trebuie să furnizeze rapoarte de testare efectuate conform metodelor de testare prevăzute în cea mai recentă versiune a programului Energy Star. Acestea trebuie furnizate în momentul atribuirii contractului sau înainte, la cerere. Modelele care s-au calificat pentru programul Energy Star al UE și care sunt înregistrate în baza de date a programului pot fi punctate corespunzător. Înregistrările Energy Star din cea mai recentă versiune din SUA trebuie să fie, de asemenea, acceptate, cu condiția ca testarea să se fi efectuat în conformitate cu cerințele europene privind puterea de intrare. Produsele care dețin eticheta UE ecologică pentru computere	Reducerea consumului de energie electrică și a efectelor negative asupra mediului pe toată durata ciclului de viață a echipamentelor. Încurajarea și recompensarea creșterii eficienței energetice peste cerințele minime prevăzute de Energy Star, pentru toate tipurile de produse – în special pentru ansamblurile computere de birou-ecrane, care sunt mai mari consumatoare de energie.	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă consumul de energie electrică în modul veghe și care atestă corespondența cu produsul oferat.

	personale, laptopuri și computere de tip tabletă sau o altă etichetă ecologică relevantă de tip 1 care respectă criteriile enumerate sunt punctate corespunzător.		
Cerințe minime de performanță energetică pentru monitoare <i>Monitoarele de computer să aibă un consum de energie semnificativ redus în modul activ conform cu cerințele programului Energy Star http://www.eu-energystar.org/specifications.htm - pondere maxim 10 %</i> <i>Exemplu cerință caiet de sarcini: consum energie electrică în modul activ – maxim 100 wh</i> Ofertantul trebuie să ofereze monitoare care respectă cerințele Energy Star referitoare la un consum de energie semnificativ redus în modul activ, care constituie o parte semnificativă a utilizării energiei de către monitoare. Se vor acorda puncte dacă produsul este mai eficient din punct de vedere energetic decât valoarea ETEC_MAX6 pentru computere și valoarea PON_MAX7 pentru monitoare. Acestea trebuie să fie calculate raportat la performanța minimă impusă în baza programului Energy Star (a se vedea Criteriul TS1 și TS2). Se poate acorda un număr maxim de 100 puncte proporțional cu ameliorarea eficienței energetice raportată la valoarea ETEC_MAX sau PON_MAX : • cu peste 80 % mai mică: 100 puncte • cu 60-79 % mai mică: 80 puncte • cu 40-59 % mai mică: 60 puncte • cu 20-39 % mai mică: 40 puncte • cu 10-19 % mai mică: 20 puncte	Ofertantul trebuie să furnizeze rapoarte de testare întocmite conform metodelor de testare precizate în cea mai recentă versiune a programului Energy Star. Modelele care s-au calificat pentru programul Energy Star al UE și care sunt înregistrate în baza de date a programului pot fi punctate corespunzător. Înregistrările Energy Star din SUA trebuie să fie, de asemenea, acceptate, cu condiția ca testarea să se fi efectuat în conformitate cu cerințele europene privind puterea de intrare. Sunt punctate cu 100 puncte produsele care poartă o etichetă ecologică relevantă de tipul 1 și care îndeplinesc cerințele specificate.		Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice/rapoarte de testare) care confirmă consumul de energie electrică în modul activ și care atestă corespondența cu produsul oferat.
Prelungirea duratei de viață a produsului			
Contracte de garanție și de prestări servicii - pondere 5-10 %	Ofertantul trebuie să ofere o garanție de minimum trei ani, cu efect de la data livrării produsului. Această garanție trebuie să	Contractele de garanție și de prestări servicii pe termen lung oferă un	1. Obligațiile prestatorului Includerea de clauze

Exemplu cerință caiet de sarcini: garanția produsului de minim 3 ani și service gratuit în perioada de garanție Echipamentele sau componentele defecte pot fi o cauză a înlocuirii înainte de termen. Atât existența unui contract de garanție, cât și a unui contract de prestări servicii poate oferi un stimulent furnizorilor pentru a asigura creșterea longevității produselor acestora și pentru a garanta că își vor asuma răspunderea de reparare a tuturor defectelor specificațiile tehnice minime. Algoritm de punctare: Punctajul se acordă în funcție de perioada de garanție acordată împreună cu service-ul gratuit pentru această perioadă astfel: pentru cea mai mare perioadă se acordă 100 puncte, pentru alte perioade punctajul se calculează potrivit ecuației de proporționalitate pe baza celorlalte valori.	acopere reparațiile sau înlocuirile și să includă un contract de prestări servicii cu opțiuni de ridicare și returnare sau reparații la fața locului. Garanția trebuie să asigure faptul că produsele sunt conforme cu specificațiile contractuale, fără costuri suplimentare. Aceasta include defectele bateriilor. Ofertantul trebuie să dea o declarație scrisă de garantare a produselor furnizate în conformitate cu prevederile contractuale și cu cerințele în materie de service.	stimulent pentru furnizori pentru a garanta o longevitate sporită a produselor, faptul că defectele reparabile nu vor conduce la scoaterea din uz înainte de termen a echipamentelor și că își vor asuma răspunderea de reparare a tuturor defectelor. Echipamentele sau componentele defecte pot fi o cauză a înlocuirii înainte de termen.	contractuale suplimentare la contractul de furnizare în legătură cu obligațiile furnizorului referitoare la garanție și prestarea serviciilor în perioada de garanție oferată. 2. Sancțiuni pentru neîndeplinirea obligațiilor Achizitorul va stipula modul de sancționare
Memoria RAM și capacitatea de stocare a tabletelor și a laptopurilor multifuncționale - pondere 5-10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Memoria RAM cu o capacitate minimă de 4GB, cu posibilitatea de înlocuire și optimizare Se poate acorda un număr maxim de 100 puncte proporțional cu nivelul caracteristicilor tehnice utilizând următoarea grilă de punctaj: (i) Memoria RAM - memoria RAM cu cea mai mare capacitate = 50 puncte; (ii) Stocarea în masă - posibilitatea extinderii capacității de stocare prin folosirea de sloturi proiectate pentru conectarea dispozitivelor de stocare în masă, sau	Ofertantul trebuie să prezinte informații referitoare la proiectarea fizică a memoriei și/sau a capacității de stocare a modelului/modelelor care urmează a fi furnizat(e).	Scopul acestui criteriu este de a garanta că echipamentele nu vor fi scoase din uz înainte de termen, din cauza capacității reduse de stocare și a potențialului insuficient de optimizare, ambele putând limita utilizările ulterioare de programe informatice noi și de sisteme de operare îmbunătățite.	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă caracteristicile și care atestă corespondența cu produsul oferat.

- stocare în masă suplimentară încorporată în tastatură (pentru laptopurile multifuncționale) = 50 puncte			
Încercarea de durabilitate a laptopurilor - pondere maxim 5 % Se vor acorda puncte pentru produsele care au trecut cu succes testele de durabilitate efectuate conform IEC 60068, US MIL810G sau altui standard echivalent. Se poate acorda un număr maxim de 100 puncte: ☐ Cădere accidentală (25 puncte) ☐ Rezistență la șoc (25 puncte) ☐ Rezistență la vibrații (25 puncte) ☐ Reziliență a ecranului (12,5 puncte) ☐ Stres termic (12,5 puncte) Testele aplicabile trebuie specificate în caietul de sarcini pentru a reflecta condițiile de utilizare stabilite pentru produs.	Ofertantul trebuie să prezinte rapoarte de testare care să indice faptul că modelul a fost testat și a îndeplinit cerințele funcționale de performanță. Rezultatele testelor trebuie verificate de terți. Testele existente pentru același model, efectuate conform aceleiași specificații sau conform unei specificații mai stricte, trebuie să fie acceptate fără ca retestarea să fie necesară. Sunt punctate cu 100 puncte echipamentele care dețin eticheta UE ecologică sau o altă etichetă ecologică relevantă de tip 1 care respectă criteriile enumerate.	Scopul acestui criteriu este de a recompensa laptopurile cu un design mai durabil și mai robust, precum și pe fabricantul acestora, permițându-le să reziste mai bine accidentelor și solicitărilor zilnice, cu posibilitatea reducerii costurilor de reparații și a prelungirii duratei de viață a echipamentelor	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de raportul de testare, documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă testele de durabilitate și care atestă corespondența cu produsul oferat.
Gestiunea scoaterii din uz			
Ambalaj din material reciclat - pondere 5 - 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: În cazul în care sunt utilizate cutii din carton, acestea trebuie să fie compuse din cel puțin 50% material reciclat. În cazul în care sunt utilizate pungi sau folii din plastic pentru ambalarea finală, acestea trebuie să fie compuse din cel puțin 50% material reciclat sau trebuie să fie biodegradabile sau compostabile, în conformitate cu definițiile prevăzute în EN 13432. Algoritm de punctare:	Produsele care dețin o etichetă ecologică relevantă de tip I și care îndeplinesc criteriile enumerate sunt punctate corespunzător. În mod alternativ, se prezintă o declarație de conformitate cu prezentul criteriu privind ambalajul produsului. Criteriul vizează numai ambalajele	Se urmărește utilizarea de ambalaje care sunt în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului.	Recepția echipamentului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător care

Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cea mai mare proporție de material reciclat. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei : $P_{eco}(n) = (\%_n / \%_{max}) \times 100$, unde: $P_{eco}(n)$: punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare; $\%_n$ = proporția cumulată a Ofertei admisibile aflată sub evaluare. $\%_{max}$ = cea mai mare proporție cumulată ofertată în cadrul Ofertelor admisibile. La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de 5 -10 %.	primare, astfel cum sunt definite în Directiva 94/62/CE, modificată prin Directiva 2004/12/CE.		confirmă procentul de material reciclat folosit la ambalaj.
---	---	--	--

Note:

Se vor utiliza în principal factori de evaluare care vizează achizițiile publice ecologice APE (Regulamentul CE nr. 106/2008 din 15 ianuarie 2008 privind un program comunitar de etichetare referitoare la eficiența energetică a echipamentelor de birou) și achiziționarea anumitor echipamente eficiente din punct de vedere energetic (articolul 6 și anexa III din Directiva privind eficiența energetică, Directiva 2012/27/UE).

Se va consulta Ordinul comun al Ministerului Mediului și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1068/1652 din 4 octombrie 2018 pentru aprobarea Ghidului de achiziții publice verzi.

Recomandăm totodată studierea ghidurilor oferite de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, potrivit Ordinului nr. 8 din 2 martie 2012 pentru aprobarea ghidurilor cu recomandări privind achiziționarea de calculatoare, echipamente de copiere/imprimare și echipamente și servicii pentru iluminatul public, prin licitație publică, pe bază de criterii de eficiență energetică.

GRUPA IV. Hârtie de copiat și hârtie grafică

Se va consulta Ordinul comun al Ministerului Mediului și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1068/1652 din 4 octombrie 2018 pentru aprobarea Ghidului de achiziții publice verzi.

Criteriile sunt extrase din eticheta ecologică europeană, eticheta Nordic Swan (hârtie pe bază de fibre neprelucrate) și eticheta Blue Angel (hârtie pe bază de fibre de hârtie recuperată, hârtie reciclată). Autorităților contractante li se recomandă să facă trimitere la ambele seturi de criterii, ca moduri alternative de atingere a obiectivului de a cumpăra hârtie ecologică, pentru a crește la maxim concurența și a evita discriminarea.

Factori de evaluare	Modalitatea de verificare	Avantaje	Clauză(e) contractuală(e) asociată
1. Hârtia trebuie să fie produsă din fibre de hârtie recuperată în proporție de peste 75 % – pondere maxim 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: <i>Hârtia trebuie să fie produsă din fibre de hârtie recuperată în proporție de cel puțin 75 %</i> Fibrele din hârtie recuperată includ atât fibre reciclate după etapa de consum, precum și fibre reciclate înainte de etapa de consum, din fabricile de hârtie, cunoscute și sub numele de brăc. Fibrele reciclate după etapa de consum pot proveni de la consumatori, din birouri, din imprimării, legătorii sau din surse similare. Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ ofertelor care prezintă cea mai mare proporție. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei : $P_{eco}(n) = (\%_n / \%_{max}) \times 100$ unde: $P_{eco}(n)$: punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare; $\%_n$ = proporție cumulată a Ofertei admisibile aflată sub evaluare. $\%_{max}$ = cea mai mare proporție cumulată ofertată în cadrul Ofertelor admisibile.	Toate produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I, precum eticheta ecologică UE, pot servi drept mijloace de probă dacă se specific faptul că hârtia este produsă din fibre de hârtie recuperată în proporție de 75 % (sau 100 %). Va fi acceptat orice alt mijloc de probă adecvat, precum un dosar tehnic al producătorului sau un raport de încercare de la un organism recunoscut.	Se evită: - distrugerea pădurilor și pierderea biodiversității; - emisiile în aer și în apă în timpul producției hârtiei și celulozei; - consumul de apă și energie în timpul producției; - consumul de substanțe chimice în timpul producției; - generarea de deșuri în timpul producției, precum rebuturi și nămoluri de epurare.	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul oferat.

La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de maxim 10 %.			
2. Hârtia trebuie, cel puțin, să nu conțină clor elementar (elementary chlorine free - ECF). Este acceptată și hârtia care nu conține deloc clor (totally chlorine free - TCF) - pondere maxim 10 % Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte astfel: - hârtie ECF = 50 puncte - hârtie TCF = 100 puncte	Toate produsele care poartă eticheta ecologică UE vor fi punctate corespunzător. Pot fi acceptate și alte etichete naționale de tip I care îndeplinesc criteriul de mai sus. Va fi acceptat orice alt mijloc de probă adecvat, precum un dosar tehnic al producătorului sau un raport de încercare de la un organism recunoscut.		
3. Grad de albire: - pondere maxim 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Autoritatea poate alege să utilizeze un grad de albire sub 90. Peste 90, hârtia ar trebui să fie tratată cu agenți de strălucire optică. Un grad de albire de 60 este de o calitate suficientă pentru utilizarea zilnică în birouri. Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ ofertelor care prezintă cel mai mic grad de albire. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei : $P_{eco}(n) = (\%_{min} / \%_n) \times 100, \text{ unde:}$ $P_{eco}(n)$: punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare; $\%_n$ = proporția cumulată a Ofertei admisibile aflată sub evaluare. $\%_{min}$ = cea mai mică proporție cumulată ofertată în cadrul Ofertelor admisibile. La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare	Va fi acceptat orice mijloc de probă adecvat, precum un dosar tehnic al producătorului sau un raport de încercare de la un organism recunoscut.		

menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de maxim 10 %.			
4. Achiziționarea de hârtie de birou pe bază de fibre neprelucrate care provin din surse exploatate în mod sustenabil și cu un conținut potențial de fibre recuperate - pondere maxim 10 %. Se acordă punctajul maxim de 100 puncte pentru hârtia de birou oferită conform descrierii factorului de evaluare	CertIFICATELE DE LANȚ DE CUSTODIE PENTRU LEMNUL CERTIFICAT CA FSC4, PEFC5 SAU ALTE MIJLOACE ECHIVALENTE DE PROBĂ VOR FI ACCEPTATE DREPT DOVADĂ A CONFORMITĂȚII. ORIGINEA LEGALĂ A LEMNULUI POATE FI DEMONSTRATĂ ȘI PRIN INSTITUIREA UNUI SISTEM DE URMĂRIRE. ACESTE SISTEME DE URMĂRIRE POT FI CERTIFICATE DE TERȚE PĂRȚI, ÎN CADRUL SISTEMULUI DE MANAGEMENT ISO 9000 ȘI/SAU ISO 14000 SAU EMAS. Dacă lemnul provine dintr-o țară care a semnat un acord de parteneriat voluntar cu UE, licența FLEGT poate servi drept dovadă a legalității. Ofertanții necertificați din domeniul lemnului trebuie să indice tipurile (speciile), cantitățile și proveniența lemnului utilizat în producție, precum și să furnizeze o declarație privind legalitatea acestora. De aceea, lemnul trebuie să poată fi urmărit pe parcursul întregului lanț de producție, de la pădure la produs. În anumite situații, în care dovezile furnizate nu sunt considerate suficiente pentru a dovedi conformitatea cu specificațiile tehnice solicitate, autoritățile contractante pot solicita clarificări sau dovezi suplimentare din partea furnizorilor.		

**GRUPA V:
Textile**

- îmbrăcăminte și accesorii din material textil: îmbrăcăminte și accesorii (precum batiste, eșarfe, poșete, sacoșe, rucsacuri, centuri etc.) cu un conținut de fibre textile de cel puțin 90% din greutate;
 - textile de interior: produse textile utilizate în interiorul locuințelor, cu un conținut de fibre textile de cel puțin 90% din greutate; se exclud tapetele și mochetele;
 - fibre, fire și materiale: care intră în compoziția textilelor și accesoriilor de îmbrăcăminte sau a textilelor de interior.
- Pentru „îmbrăcăminte și accesorii din material textil”, precum și pentru „textile de interior”: puful, penele, membranele și husele nu se iau în considerare la calculul procentajului de fibre textile.
- Prin Decizia Comisiei din 9 iulie 2009 s-au stabilit criteriile de acordare a etichetei ecologice comunitare pentru produse textile.

Se va consulta Ordinul comun al Ministerului Mediului și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1068/1652 din 4 octombrie 2018 pentru aprobarea Ghidului de achiziții publice verzi.

Factori de evaluare	Modalitatea de verificare	Avantaje	Clauză(e) contractuală(e) asociată
Pesticide 1. În cazul produselor din bumbac sau alte fibre celulozice naturale, produsul final trebuie să conțină sub 0,75 ppm (sau 0,5 ppm) (părți pe milion) din fiecare dintre substanțele de mai jos. – pondere maxim 10 %: 2,4,5-T, aldrin, captafol, clordan, clordimeform, DDT, dieldrin, dinoseb și sărurile sale, endrin, heptachlor, hexaclorobenzen, α-hexaclorciclohexan, β-hexaclorciclohexan, δ-hexaclorciclohexan, monocrotofos, parathion, paration-metil, propetamfos, toxafen. Exemplu cerință caiet de sarcini: În cazul produselor din bumbac sau alte fibre celulozice naturale, produsul final trebuie să conțină maxim 0,75 ppm (sau 0,5 ppm) (părți pe milion) din fiecare dintre substanțele următoare: 2,4,5-T, aldrin, captafol, clordan, clordimeform, DDT, dieldrin, dinoseb și sărurile sale, endrin, heptachlor, hexaclorobenzen, α-hexaclorciclohexan, β-hexaclorciclohexan, δ-	Produsele care dețin un certificat de produs ecologic de tip 1 care îndeplinește cerințele menționate vor fi punctate corespunzător. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate.	Achiziționarea de produse textile cu un conținut scăzut de substanțe toxice, de preferat fibre și produse cu un impact redus asupra mediului pe parcursul procesului de producție și care conțin fibre produse cu utilizarea unui număr	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul oferat.

hexaclorociclohexan, monocrotofos, parathion, paration-metil, propetamfos, toxafen. Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cel mai scăzut conținut din substanțele menționate. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_{\min} / \%_n) \times 100$, unde: P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare $\%_n$ = valoarea ofertată a conținutului substanțelor $\%_{\min}$ = cea mai mică valoare ofertată La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite.		minim de pesticide. Se evită: poluarea aerului, formarea ozonului (smog), bioacumulare a sau expunerea lanțului alimentar și efecte nocive asupra organismelor acvatice sau creșterea accentuată a organismelor acvatice nedorite care pot degrada calitatea apei din cauza utilizării inadecvate a anumitor pesticide și îngrășăminte în procesul de producție a fibrelor, precum și a substanțelor folosite pe parcursul prelucrării fibrelor și produselor textile finale. Se reduce impactul	
2. În cazul produselor din fibre de lână, produsul final nu trebuie să depășească totalurile specificate pentru fiecare dintre următoarele substanțe - pondere maxim 10 %: Conținutul total al următoarelor grupe de substanțe nu trebuie să depășească 0,5 ppm: γ-hexaclorociclohexan (lindan), α-hexaclorociclohexan, β-hexaclorociclohexan, δ-hexaclorociclohexan, aldrin, dieldrin, endrin, p,p'DDT, p,p'DDD. Conținutul total al următoarelor substanțe nu trebuie să depășească 2 ppm: diazinon, propetamfos, clorfenvinfos, diclorfention, clorpirifos, fenclofos, etion, pirimifos-metil. Conținutul total al următoarelor substanțe nu trebuie să depășească 0,5 ppm: cipermetrin, deltametrin, fenvalerat, cihalotrin, flumetrină. Conținutul total al următoarelor substanțe nu trebuie să depășească 2 ppm: diflubenzuron, triflumuron, diciclanil. Cerința minimă și algoritmul de punctare se vor formula similar modelelor detaliate la factorul anterior (nr.1)	Produsele care dețin un certificat de produs ecologic de tip 1 care îndeplinește cerințele menționate vor fi punctate corespunzător. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate.		

Coloranți sensibilizanți/alergenici, carcinogeni, mutageni sau toxici pentru reproducere 3. În fabricarea produsului final nu se folosesc următorii coloranți - pondere maxim 10 %: C.I. Basic Red 9, C.I. Disperse Blue 1, C.I. Acid Red 26, C.I. Basic Violet 14, C.I. Disperse Orange 11, C. I. Direct Black 38, C. I. Direct Blue 6, C. I. Direct Red 28, C.I. Disperse Yellow 3, C.I. Disperse Yellow 23, C.I. Disperse Yellow 149. Se vor aloca puncte fiecărui tip de colorant, dintre cei menționați, nefolosit în fabricație	Produsele care dețin un certificat de produs ecologic de tip 1 care îndeplinește cerințele menționate vor fi punctate corespunzător. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate.	negativ asupra sănătății utilizatorilor la locul de muncă periclitată din cauza reziduurilor anumitor substanțe periculoase pentru sănătatea umană.	
Arilamine 4. Produsul final nu trebuie să conțină următoarele arilamine - pondere maxim 10 %: 4-aminodifenil (nr. CAS 92-67-1), Benzidină (nr. CAS 92-87-5), 4-cloro-o-toluidină (nr. CAS 95-69-2), 2-naftilamină (nr. CAS 91-59-8), o-amino-azotoluen (nr. CAS 97-56-3), 2-amino-4-nitrotoluen (nr. CAS 99-55-8), p-cloroanilină (nr. CAS 106-47-8), 2,4-diaminoanisol (nr. CAS 615-05-4), 4,4'-diaminodifenilmetan (nr. CAS 101-77-9), 3,3'-diclorobenzidină (nr. CAS 91-94-1), 3,3'-dimetoxibenzidină (nr. CAS 119-90-4), 3,3'-dimetilbenzidină (nr. CAS 119-93-7), 3,3'-dimetil-4,4'-diaminodifenilmetan (nr. CAS 838-88-0), p-cresidină (nr. CAS 120-71-8), 4,4'-metilen-bis-(2-cloranilină) (nr. CAS 101-14-4), 4,4'-oxidianilină (nr. CAS 101-80-4), 4,4'-tiodianilină (nr. CAS 139-65-1), o-toluidină (nr. CAS 95-53-4), 2,4-diaminotoluen (nr. CAS 95-80-7), 2,4,5-trimetilanilină (nr. CAS 137-17-7), 4-aminoazobenzen (nr. CAS 60-09-3), o-anisidină (nr. CAS 90-04-0). Se vor aloca puncte fiecărui tip de arilamină, dintre cele menționate, nefolosite în fabricație	Produsele care dețin un certificat de produs ecologic de tip 1 care îndeplinește cerințele menționate vor fi punctate corespunzător. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate.		
Formaldehidă 5. Cantitatea de formaldehidă liberă și parțial hidrolizabilă în produsul final nu trebuie să depășească 70 ppm (20 ppm în produsele pentru sugari și copii sub vârstă de 3 ani) pentru produse care vin în contact direct cu pielea și 300 ppm	Produsele care dețin un certificat de produs ecologic de tip 1 care îndeplinește cerințele menționate vor fi punctate corespunzător.		

pentru toate celelalte produse – pondere maxim 10 % Cerința minimă și algoritmul de punctare se vor formula similar modelelor de la factorul nr. 1.	Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate.		
Metale grele 6. Cantitatea de cadmiu (Cd), crom (Cr), nichel (Ni), plumb (Pb), cupru (Cu) din produsul final nu trebuie să depășească - pondere maxim 10 %: antimoniu (Sb): 30 ppm, arsenic (As): 1,0 ppm (articole de îmbrăcăminte), 0,2 ppm (altele), cadmiu (Cd): 0,1 ppm, crom (Cr): 2,0 ppm (articole de îmbrăcăminte), 1,0 ppm (altele), crom VI (Cr-VI): 0,5 ppm, cobalt (Co): 4,0 ppm (articole de îmbrăcăminte), 1,0 ppm (altele), mercur (Hg): 0,02 ppm, nichel (Ni): 4,0 ppm (articole de îmbrăcăminte), 1,0 ppm (altele), plumb (Pb): 1,0 ppm (articole de îmbrăcăminte), 0,2 ppm (altele), cupru (Cu): 50,0 ppm (articole de îmbrăcăminte), 25,0 ppm (altele) Cerința minimă și algoritmul de punctare se vor formula similar modelelor de la factorul nr. 1.	Produsele care dețin un certificat de produs ecologic de tip 1 care îndeplinește cerințele menționate anterior vor fi punctate corespunzător. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi alte etichete private sau naționale pentru textile care îndeplinesc criteriile / un dosar tehnic al fabricantului / raport de încercare emis de un organism autorizat.		
Rezistența culorii și păstrarea dimensiunilor <i>Produsul trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime privind rezistența culorii și păstrarea dimensiunilor:</i>			
7. Modificări de dimensiune în timpul spălării și uscării sub limitele cerinței minime (pondere maxim 10 %): Exemplu cerință caiet de sarcini: Plus sau minus 2% pentru perdele și pentru țesături pentru mobilier detașabile și lavabile. Între minus 8% și plus 4% pentru alte produse țesute și produse rezistente nețesute, alte produse împletite sau pentru țesături din bumbac frotir. Algoritmul de punctare se va formula similar modelului de la factorul nr. 1.	Toate produsele trebuie încercate în conformitate cu standardul ISO 5077 sau echivalentul acestuia. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi alte etichete private sau naționale pentru textile care îndeplinesc criteriile / un dosar tehnic al fabricantului / raport de încercare emis de un organism autorizat.	Achiziționarea de produse textile cu un grad mare de rezistență la uzură.	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă cerința și care atestă corespondența
8. Rezistența culorii la spălare - pondere maxim 10 %:	Toate produsele trebuie încercate în conformitate cu standardul ISO 105 C06 sau echivalentul acestuia.		

Exemplu cerință caiet de sarcini: Cel puțin între nivelurile 3 - 4 pentru modificarea culorii. Cel puțin între nivelurile 3 - 4 pentru pete. Algoritm de calcul: - de nivel 4 – 3 puncte din 10 - între nivelurile 4-5 - 5 puncte din 10 - de nivel 5 (nivel maxim) – 10 puncte	Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi alte etichete private sau naționale pentru textile care îndeplinesc criteriile / un dosar tehnic al fabricantului / raport de încercare emis de un organism autorizat.		cu produsul oferat.
9. Rezistența culorii la transpirație (acidă, alcalină) – pondere maxim 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Cel puțin între nivelurile 3 - 4 (pentru modificarea culorii și pete). Cel puțin la nivelul 3 în cazul materialelor de culoare închisă (intensitatea culorii > 1/1) din lână regenerată sau cu peste 20% mătase. Algoritm de calcul: - de nivel 4 – 3 puncte din 10 - între nivelurile 4-5 - 5 puncte din 10 - de nivel 5 (nivel maxim) – 10 puncte	Toate produsele trebuie încercate în conformitate cu standardul ISO 105 E04 sau echivalentul acestuia. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi alte etichete private sau naționale pentru textile care îndeplinesc criteriile / dosar tehnic al fabricantului / raport de încercare emis de un organism autorizat.		
10. Rezistența culorii la frecare umedă - pondere maxim 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Cel puțin între nivelurile 2 - 3. Nivelul 2 este admis pentru denim colorat în indigo. Algoritm de calcul: Între nivelurile 3-4– 3 puncte din 10 - între nivelurile 4-5 - 5 puncte din 10 - de nivel 5 (nivel maxim) – 10 puncte	Toate produsele trebuie încercate în conformitate cu standardul ISO 105 X12 sau echivalentul acestuia. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi alte etichete private sau naționale pentru textile care îndeplinesc criteriile / dosar tehnic al fabricantului / raport de încercare emis de un organism autorizat.		
11. Rezistența culorii la frecare uscată - pondere maxim 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Cel puțin nivelul 4. Nivelurile 3 – 4 sunt admise pentru denim colorat în indigo. Algoritm de calcul: - între nivelurile 4-5 - 5 puncte din 10			

- de nivel 5 (nivel maxim) – 10 puncte			
12. Rezistența culorii la lumină - pondere maxim 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Cel puțin nivelul 4 Pentru țesăturile pentru mobilier, perdele și draperii, cel puțin între nivelurile 4 - 5. Pentru toate celelalte produse, cel puțin la nivelul 4. Nivelul 4 este admis pentru materialele pentru mobilier, perdele și draperii de culoare deschisă (intensitatea culorii < 1/12) realizate în proporție de peste 20% din lână sau alte fibre cheratinice, sau în proporție de peste 20% din mătase, sau peste 20% din in sau alte fibre liberiene. Algoritm de calcul: - între nivelurile 4-5 - 5 puncte din 10 - de nivel 5 (nivel maxim) – 10 puncte	Toate produsele trebuie încercate în conformitate cu standardul ISO 105 B02 sau echivalentul acestuia. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi alte etichete private sau naționale pentru textile care îndeplinesc criteriile / dosar tehnic al fabricantului / raport de încercare emis de un organism autorizat.		
Se vor atribui puncte suplimentare proporțional cu:			
13. Bumbac ecologic sau alte fibre naturale (a se vedea notele explicative) - pondere maxim 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Min.20 % Ofertanții trebuie să indice proporția de bumbac sau alte fibre naturale din greutatea produsului final rezultat în urma producției ecologice. Pentru a demonstra respectarea acestui criteriu de atribuire, cultura care stă la baza originii fibrei trebuie să fie produsă în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 848/2018. Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ ofertelor care prezintă cea mai mare pondere. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P_{eco}(n) = (\%_n / \%_{max}) \times 100$ unde: $P_{eco}(n)$: punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare; $\%_n$ = proporția cumulată a Ofertei admisibile aflată sub evaluare.	Furnizorul trebuie să facă dovada originii fibrelor utilizate și a naturii ecologice a producției acestora, de exemplu prin logo-ul etichetei UE ecologice sau logo-urile naționale aprobate pentru producția ecologică.	Se reduce semnificativ impactul negativ asupra mediului.	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul oferat.

%_max = cea mai mare proporție cumulată ofertată în cadrul Ofertelor admisibile.			
14. Fibre reciclate - pondere maxim 10 % Ofertanții trebuie să indice proporția de fibre reciclate, și anume fibrele care provin numai din deșeuri de la producătorii de textile și îmbrăcăminte sau din deșeuri provenite de la consumatorii finali (textile sau de altă natură), din greutatea produsului. Exemplu cerință caiet de sarcini: Minim 20 % Algoritmul de punctare se va formula similar modelului anterior (factorul nr. 13).	Furnizorul trebuie să facă dovada originii fibrelor reciclate utilizate. Deoarece furnizarea acestor produse este încă limitată, autoritatea contractantă trebuie să estimeze – posibil în urma unui studiu de piață – că piața de produse ecologice/reciclate pentru textilele care urmează să fie achiziționate este suficient de dezvoltată.		
În cazul achiziției de uniforme/articole de îmbrăcăminte			
<i>Produsul trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime:</i>			
15. Nivelul de impermeabilitate – pondere 5 - 10% Exemplu cerință caiet de sarcini: <i>minim 2000mm de Schremer</i> Algoritm de calcul: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ ofertelor care prezintă cea mai mare valoare. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_n / \%_{max}) \times 100, \text{ unde:}$ P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare; %_n = valoarea ofertei admisibile aflată sub evaluare. %_max = cea mai mare valoare ofertată în cadrul Ofertelor admisibile.	Toate produsele trebuie încercate în conformitate cu standardul ISO 811 sau echivalentul acestuia. Se acceptă, de asemenea, alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi alte etichete private sau naționale pentru textile care îndeplinesc criteriile / dosar tehnic al fabricantului / raport de încercare emis de un organism autorizat.	Nu permite pătrunderea ploii, protejând astfel de intemperii.	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul ofertat.

GRUPA VI: PRODUSE DE CURĂȚENIE

(categoriile vizate de eticheta UE ecologică http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm)

detergenți universali, detergenți pentru instalații sanitare și detergenți pentru ferestre

- detergenți și produse de clătire pentru mașinile de spălat vase
- detergenți de vase pentru spălat manual
- detergenți de rufe și produse de îndepărtare a petelor înainte de spălare pentru mașinile de spălat rufe

Se va consulta Ordinul comun al Ministerului Mediului și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1068/1652 din 4 octombrie 2018 pentru aprobarea Ghidului de achiziții publice verzi.

Clauză(e)			
Criteriile prezentate aici sunt preluate din eticheta UE ecologică pentru produse de curățenie. Criterii similare sunt utilizate în alte etichete ecologice de tip I. Criteriile menționate mai jos includ criteriile etichetei UE ecologice care vizează principalele tipuri de impact asupra mediului legate de utilizarea anumitor substanțe periculoase, utilizarea corectă a produselor în ceea ce privește cantitatea acestora și, după caz, temperatura apei, generarea deșeurilor de ambalaje și, în anumite cazuri, emisiile de fosfor, precum și alte aspecte de mediu cum ar fi toxicitatea produsului pentru organismele acvatice. Deoarece anumite criterii ale etichetei UE ecologice au fost create pentru produsele de uz casnic, acestea ar trebui să fie aplicate drept criterii APE doar în ceea ce privește produsele folosite la activități de curățenie pentru care nevoia de curățare și standardele de performanță prevăzute sunt asemănătoare celor corespunzătoare gospodăriilor.			
ingrediente (substanțe) identificate ca fiind substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită și care sunt incluse în lista prevăzută la articolul 59 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (Regulamentul REACH), cu modificările și completările ulterioare - pondere maxim 10 % Lista substanțelor respective (lista substanțelor candidate) este disponibilă la: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cel mai mic nr. de substanțe candidate din listă. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_{\min} / \%_n) \times 100$, unde:	menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi prezentarea ingredientelor menționate pe eticheta produsului, în fișa tehnică de securitate (FTS), pe site-ul producătorului și în oricare alte fișe tehnice de securitate relevante împreună cu numărul lor CAS (dacă este cazul) și o declarație potrivit căreia niciunul dintre ingredientele menționate nu se află pe lista substanțelor candidate.	universale ecologice; Utilizarea produselor de curățenie eficiente la temperaturi scăzute; Protecția sănătății umane; Evitarea folosirii anumitor substanțe periculoase în	care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul ofertat.

P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare %_n = nr. de substanțe candidate menționate în fișa tehnică a produsului oferat %_min = cel mai mic nr. de substanțe candidate oferat La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite.		compoziția produsului; Evitarea ecotoxicității; Evitarea fosforului și limitarea cantității de biocide în	
2. Produsul nu trebuie să conțină substanțe identificate ca fiind substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită și care sunt incluse în lista prevăzută la articolul 59 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (Regulamentul REACH), cu modificările și completările ulterioare, în concentrații de peste 0, 01 % din greutatea produsului final .- pondere maxim 10 % Lista substanțelor respective (lista substanțelor candidate) este disponibilă la: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp Exemplu cerință caiet de sarcini: Produsul nu trebuie să conțină substanțe identificate ca fiind substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită și care sunt incluse în lista prevăzută la articolul 59 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (Regulamentul REACH), cu modificările și completările ulterioare, în concentrații de cel mult 0, 01 % din greutatea produsului final Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cea mai mică concentrație de substanțe candidate din listă. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_{\min} / \%_n) \times 100$, unde: P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare %_n = concentrația de substanțe candidate oferată %_min = cea mai mică concentrație de substanțe candidate oferată	Produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I care îndeplinește criteriile menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi: Pentru fiecare produs oferit, trebuie să se precizeze toate substanțele conținute în proporție de peste 0,01% din greutatea produsului final, precum și numărul CAS al acestora (dacă este cazul) și o declarație potrivit căreia niciuna dintre substanțe nu se află pe lista substanțelor candidate furnizată.	compoziția produsului; Reducerea eutrofizării; Limitarea „volumului critic de diluție” general al produsului; Consumul redus de apă.	

La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite.			
3. Niciun ingredient (substanță) nu trebuie inclus în compoziția unui produs într-o cantitate mai mare de 0, 01 % din greutatea produsului final dacă este clasificat prin oricare dintre frazele de pericol sau frazele de risc, sau combinații ale acestora, menționate în tabelul următor, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 (aceste criterii nu se aplică pentru biocide, care se abordează separat) - pondere maxim 10%: <i>EUH029, EUH031, EUH032, R29, R31, R32 (în contact cu apa sau acizii degajă gaze toxice)</i> <i>H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (toxic, letal sau poate deteriora organele)</i> <i>R23, R24, R25, R26, R27, R28, R65, R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28, R48/20, R48/21, R48/22, R48/23, R48/24, R48/25, R68/20, R68/21, R68/22 (toxic, foarte toxic sau poate cauza efecte ireversibile)</i> <i>H317, H334, R42, R43 (sensibilizant), cu excepția enzimelor</i> <i>H340, H341, R46, R68 (mutagen)</i> <i>H350, H350i, H351, R40, R45, R49 (cancerigen)</i> <i>H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361f, H361d, H361fd, H362, R60, R61, R62, R63, R64 (toxic pentru reproducere)</i> <i>EUH070, R39-41 (toxic în contact cu ochii)</i> <i>H400, H410, H411, H412, R50, R50/53, R51/53, R52/53 (cu excepția parfumurilor),</i> <i>H413, R53 (toxic pentru organismele acvatice)</i> <i>EUH059, R59 (periculos pentru stratul de ozon)</i> <i>Surfactanții clasificați ca H400 sau R50 sunt admiși doar dacă concentrația acestora în produs este <25%/M, unde M este factorul M prevăzut în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1272/2008.</i>	Produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I care îndeplinește criteriile menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi: Pentru fiecare produs oferit, trebuie să se precizeze toate substanțele conținute în proporție de peste 0,01% din greutatea produsului final, precum și numărul CAS al acestora (dacă este cazul) și orice frază de pericol sau frază de risc prin care se clasifică.		

Cerința din caietul de sarcini și Algoritmul de punctare se vor formula prin adaptarea celor prezentate la factorul nr. 2.			
4. Următoarele ingrediente nu trebuie incluse în compoziția produsului (care depășesc 0,01 % din greutatea produsului) - pondere maxim 10 %: ☐ fosfor – în cazul detergentilor universali și pentru ferestre ☐ fosfor cu limita este de 1g per 100g de produs - în cazul detergentilor pentru instalații sanitare ☐ parfumuri, în compoziția detergentilor de vase pentru spălat manual de uz industrial ☐ fosfați - în cazul detergentilor de rufe și produselor de îndepărtare a petelor înainte de spălare și a detergentilor și produselor de clătire pentru mașinile de spălat vase ☐ biocide, cu excepția cazului în care sunt folosite drept conservanți. ☐ biocidele care sunt clasificate în categoriile H410/R50-53 sau H411/R51-53 în conformitate cu Directiva 67/548/CE, Directiva 1999/45/CE sau Regulamentul (CE) nr. 1272/2008, cu excepția cazului în care nu au potențial de bioacumulare. În acest sens, un biocid este considerat ca fiind potențial bioacumulabil în cazul în care logaritmul Pow (logaritmul coeficientului de partiție octanol/apă) este $>$ sau $= 3$ (cu excepția cazului în care FBC determinat experimental este $<$ sau $= 100$) (a se consulta și Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide). Cerința din caietul de sarcini și Algoritmul de punctare se vor formula prin adaptarea celor prezentate la factorul nr. 2.	Produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I care îndeplinește criteriile menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi: ☐ Trebuie să se precizeze denumirea și funcția tuturor biocidelor. Pentru toate biocidele clasificate ca H410/R50-53 sau H411/R51-53, trebuie să se precizeze logaritmul Pow sau FBC. ☐ Trebuie să se precizeze cantitatea totală de fosfor elementar. În cazul detergentilor de vase pentru spălat manual de uz industrial, trebuie să se precizeze toate parfumurile care depășesc 0,01% din greutatea produsului final. În cazul detergentilor de rufe și produselor de îndepărtare a petelor înainte de spălare și a detergentilor și produselor de clătire pentru mașinile de spălat vase trebuie să se precizeze cantitatea totală de fosfați.		
5. Volumul critic de diluție (VCDcronic) al produsului nu trebuie să depășească următoarele limite. VCDcronic este stabilit în	Produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I care îndeplinește criteriile		

conformitate cu schema evidențiată în eticheta UEecologică - pondere maxim 10 % (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm) Pentru detergenți universali: • În cazul produselor diluate în apă înainte de folosire, VCDcronic al dozei recomandate indicată pentru 1 litru de apă de spălat nu trebuie să depășească 18 000 litri. • În cazul produselor folosite fără diluare, VCDcronic pentru 100 g de produs nu trebuie să depășească 52 000 litri. Pentru detergenți pentru ferestre: VCDcronic pentru 100 g de produs nu trebuie să depășească 4 800 litri. Pentru detergenții pentru instalații sanitare: VCDcronic pentru 100g de produs nu trebuie să depășească 80 000 litri. Pentru detergenți de vase pentru spălat manual: VCDcronic al dozei recomandate indicate pentru 1 litru de apă pentru spălarea manuală a vaselor cu un grad normal de murdărire nu trebuie să depășească 3 800 litri. Pentru detergenți de rufe și produse de îndepărtare a petelor înainte de spălare: • În cazul detergenților cu putere mare și al detergenților pentru rufe colorate (toate tipurile), VCDcronic nu trebuie să depășească 35 000 litri per kg de rufe. • În cazul detergenților cu putere mică (sub toate formele), VCDcronic nu trebuie să depășească 20 000 litri per kg de rufe. • În cazul produselor de îndepărtare a petelor înainte de spălare, VCDcronic nu trebuie să depășească 3 500 litri per kg de rufe. • Pentru detergenții și produsele de clătire pentru mașinile de spălat vase: • în cazul detergenților unifuncționali pentru mașinile de spălat vase, VCDcronic nu trebuie să depășească 25 000 litri/spălare. • în cazul detergenților multifuncționali pentru mașinile de spălat vase, VCDcronic nu trebuie să depășească 30 000 litri/spălare.	menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi un dosar al producătorului sau un raport de încercare din partea unui organism recunoscut.		
---	--	--	--

• în cazul produselor de clătire, VCDcronic nu trebuie să depășească 10 000 litri/spălare. Cerința din caietul de sarcini și Algoritmul de punctare se vor formula prin adaptarea celor prezentate la factorul nr. 2.			
Cerințe de ambalare			
6. Toate produsele trebuie să fie livrate cu instrucțiuni clare de dozare - pondere 5 - 10 % (pentru situațiile în care nu reprezintă cerință minimă a caietului de sarcini)	Pentru a fi punctată oferta, ofertantul trebuie să înainteze autorității contractante documentele cu instrucțiuni.	Controlul generării deșeurilor; Reducerea cantității de ambalaje utilizate; Garantarea reciclabilității ambalajelor utilizate și utilizarea de ambalaje reciclate.	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice, instrucțiuni) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul oferat.
7. Nu trebuie să se folosească spray-uri care conțin agenți de propulsie. (nu se folosește acest factor la detergenții de vase pentru spălat manual și nici pentru detergenți de rufe și produse de îndepărtare a petelor înainte de spălare)- pondere 5 - 10 % (pentru situațiile în care nu reprezintă cerință minimă a caietului de sarcini)	Pentru a fi punctată oferta, ofertantul trebuie să prezinte o declarație scrisă care să confirme că nu se folosesc agenți de propulsie.		
8. Pentru detergenții universali și cei pentru instalații sanitare: Produsele prezentate în pulverizatoare-pistol trebuie să fie comercializate ca parte a unui sistem de reumplere.- pondere 5-10 % (pentru situațiile în care nu reprezintă cerință minimă a caietului de sarcini)	Pentru a fi punctată oferta, ofertantul trebuie să prezinte o declarație scrisă care să confirme că pulverizatoarele-pistol pot fi reumplute, precum și detalii privind modul în care pot fi reumplute acestea și prețurile aferente.		
9. Pentru detergenții și produsele de clătire pentru mașinile de spălat vase: Ambalajul de carton trebuie să fie obținut din material reciclat în proporție de ≥ 80 %.- pondere 5 - 10 % Cerința din caietul de sarcini și Algoritmul de punctare se vor formula prin adaptarea celor prezentate la factorul nr. 2.	Produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I care îndeplinește criteriile menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi un dosar tehnic al producătorului sau un raport de încercare din partea unui organism recunoscut.		
10. Pentru detergenții și produsele de clătire pentru mașinile de spălat vase:	Produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I care		

Ambalajul primar nu trebuie să depășească 2,0 g/spălare - pondere 5 - 10 % Cerința din caietul de sarcini și Algoritmul de punctare se vor formula prin adaptarea celor prezentate la factorul nr. 2.	îndeplinește criteriile menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi un dosar tehnic al producătorului sau un raport de încercare din partea unui organism recunoscut.		
11. Raportul greutate/utilitate (WUR) al ambalajului primar nu trebuie să depășească valorile următoare- pondere maxim 10 %: <i>Pentru detergenți universali, detergenți pentru instalații sanitare, detergenți pentru ferestre:</i> ☐ în cazul produselor concentrate, inclusiv concentrate lichide și solide, care sunt diluate în apă înainte de folosire – 1,20 g de ambalaj per litru de soluție pregătită pentru folosire (apă de spălat). ☐ în cazul produselor gata de utilizare, adică produse folosite fără diluare – 150 g de ambalaj per litru de soluție pregătită pentru folosire (apă de spălat). <i>Pentru detergenți de vase pentru spălat manual:</i> 1,20 g de ambalaj per litru de soluție pregătită pentru folosire (apă de spălat vase). <i>Pentru detergenți de rufe și produse de îndepărtare a petelor înainte de spălare:</i> ☐ pulbere – 1,2 g/kg rufe ☐ altele (de exemplu, lichide, geluri, pastile, capsule) – 1,5 g/kg rufe. WUR se calculează numai pentru ambalajul primar (inclusiv capace, dopuri și pompe manuale/pulverizatoare) cu ajutorul următoarei formule: $WUR = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i \times r_i))$ unde W_i = greutatea (g) a ambalajului primar (i) inclusiv eticheta, dacă este cazul. U_i = greutatea (g) materialului nereciclat (virgin) din ambalajul primar (i). Dacă proporția de material reciclat din ambalajul primar este 0%, atunci U_i = W_i D_i = numărul de doze funcționale (numărul de doze, în volum, recomandat de producător	Produsele care poartă o etichetă ecologică de tip I care îndeplinește criteriile menționate anterior vor fi punctate corespunzător. De asemenea, vor fi acceptate și alte mijloace doveditoare adecvate, cum ar fi un dosar tehnic al producătorului sau un raport de încercare din partea unui organism recunoscut.		

pentru un litru de apă de spălat) din ambalajul primar (i) . În cazul produselor gata de utilizare care sunt comercializate diluate în prealabil, D_i = volumul produsului (în litri). r_i = valoarea de reciclare, adică ori de câte ori este utilizat ambalajul primar (i) în același scop, în cadrul unui sistem de retur sau de reutilizare ($r_i = 1$, dacă ambalajul nu este reutilizat în același scop). Logaritmul Pow = logaritmul coeficientului de partiție octanol/apă. FBC = factorul de bioconcentrare. Numărul CAS este un număr de identificare recunoscut internațional alocat de Chemical Abstracts Service (o divizie a American Chemical Society) pentru a identifica o anumită substanță chimică. Cerința din caietul de sarcini și Algoritmul de punctare se vor formula prin adaptarea celor prezentate la factorul nr. 2.			
Cerințe de dozare - pentru detergenți de rufe și produse de îndepărtare a petelor înainte de spălare			
12. Doza recomandată pentru o duritate a apei de 2,5 mmol CaCO₃/l (duritate „medie” a apei) nu trebuie să depășească următoarele valori pentru articole textile cu un grad normal de murdărie (detergenți cu putere mare, detergenți pentru rufe colorate) și, respectiv, pentru articole cu un grad scăzut de murdărie (detergenți cu putere mică)- pondere maxim 10 %: ☐ detergent cu putere mare – 17,0 g/kg rufe (pulbere/pastile) sau 17,0 ml/kg rufe (lichid) ☐ detergent pentru rufe colorate – 17,0 g/kg rufe (pulbere/pastile) sau 17,0 ml/kg rufe (lichid) ☐ detergent cu putere mică – 17,0 g/kg rufe (pulbere/pastile) sau 17,0 ml/kg rufe (lichid). În cazul în care recomandările se aplică atât pentru prespălare, cât și pentru spălarea ulterioară, doza totală recomandată (prespălare și spălare) trebuie să respecte nivelul maxim de dozare.	Pentru a fi punctată oferta, ofertantul trebuie să precizeze doza recomandată pentru o duritate medie a apei pentru articolele textile cu un grad normal de murdărie și pentru cele cu un grad scăzut de murdărie. În cazul în care doza recomandată este specificată per încărcătură, aceasta trebuie să fie de 4,5 kg (articole textile uscate) pentru detergenții cu putere mare și detergenții pentru rufe colorate și de 2,5 kg (articole textile uscate) pentru detergenții cu putere mică.	Utilizarea eficientă a produselor de curățenie	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul oferat.

Cerința din caietul de sarcini și Algoritmul de punctare se vor formula prin adaptarea celor prezentate la factorul nr. 2.			
--	--	--	--

DRAFT

GRUPA VII: AUTOVEHICULE ELECTRICE

(categoriile vizate de https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/transport_ro.pdf)

- autoturisme, vehicule comerciale ușoare astfel cum sunt definite în Directiva 2007/46;
- vehicule din categoria L astfel cum sunt definite în Regulamentul nr. 168/2013;
- autobuze astfel cum sunt definite în Directiva 2007/46;
- camioane de colectare a deșeurilor astfel cum sunt definite în Directiva 2007/46.

Se va consulta Ordinul comun al Ministerului Mediului și al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1068/1652 din 4 octombrie 2018 pentru aprobarea Ghidului de achiziții publice verzi

Factori de evaluare	Modalitatea de verificare	Avantaje	Clauză(e) contractuală(e) asociată
1. Autonomie electrică reală WLTP [km] (în cazul autovehiculelor electrice): pondere 5 – 10 % (recomandăm încadrarea ponderii acestui factor în intervalul menționat deoarece autonomia este influențată de diverși factori subiectivi: stilul personal de conducere, condițiile de drum, temperatura exterioară, încălzire, aer condiționat și preîncălzire) Exemplu cerință caiet de sarcini: Autonomie electrică reală WLTP - minim 250 km Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cea mai mare autonomie. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_n / \%_{max}) \times 100$, unde: P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare %_n = valoarea autonomiei oferite %_max = cea mai mare valoare de autonomie oferită La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de maxim 5 %.	Va fi acceptat orice mijloc de probă adecvat, precum un dosar tehnic al producătorului sau un raport de testare de la un organism recunoscut.	Reducerea timpilor de lucru și consumului de energie electrică prin reducerea frecvenței deplasărilor la stațiile de încărcare.	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice/rapoarte de testare) care confirmă cerința și care atestă corespondența

2. Valoarea consumului de combustibil în ciclu mixt (Vcc) (în cazul autovehiculelor hibride) – pondere maxim 5 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Consumul de combustibil în ciclu mixt (Vcc) - maxim 3.3 L/100 km Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cel mai mic consum. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_{\min} / \%_n) \times 100$, unde: P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare $\%_n$ = valoarea consumului ofertat $\%_{\min}$ = cea mai mică valoare ofertată La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de maxim 5 %.		Reducerea consumului de combustibil. Se reduce impactul negativ asupra mediului.	cu produsul ofertat.
3. Valoarea cea mai mică a emisiilor CO2 în ciclu mixt (Vco2)) (în cazul autovehiculelor hibride) – pondere 5 - 10 % Exemplu cerință caiet de sarcini: Valoarea emisiilor CO2 în ciclu mixt (Vco2) - maxim 145 g/km Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cea mai mică valoare Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_{\min} / \%_n) \times 100$, unde: P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare $\%_n$ = valoarea ofertată a emisiei $\%_{\min}$ = cea mai mică valoare ofertată La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de 5 -10 %.		Se reduce semnificativ impactul negativ asupra mediului.	

În anul 2018, România a fost în topul primelor trei țări din UE care au susținut financiar achiziția mașinilor ecologice. Guvernul României, prin Ministerul Mediului, a adoptat o serie de măsuri privind stimularea achiziției de autovehicule ecologice (Programul Rabla-Plus), stimulentele acordate fiind printre cele mai mari din Europa.

În primăvara anului 2019, Ministerul Mediului a lansat o nouă sesiune a programului „Rabla Plus”, prin care cei care vor să își cumpere o mașină ecologică, în cadrul Programului „Rabla Plus”, pot beneficia de un ecotichet de 45.000 lei, dar care să nu reprezinte mai mult de 50% din prețul de comercializare al unui autovehicul nou, pur electric. În cazul achiziționării unui autovehicul nou, electric, plug-in, cu sursă de alimentare externă, cumpărătorul poate primi 20.000 lei, dar nu mai mult de 50% din prețul de comercializare al autovehiculului. Acest tip de autovehicul hibrid trebuie să genereze o cantitate de emisii de CO₂ mai mică de 50 g/km (maximum 70 g CO₂/km, conform standardului WLTP).

Accesarea programului nu este condiționată de casarea și radierea unui autovehicul uzat, însă prima de casare oferită în cadrul Programului „Rabla Clasic” se poate cumula cu ecotichetul prevăzut de extensia „Rabla Plus”. Astfel, în cazul în care solicitantul casează o mașină mai veche de opt ani și decide să achiziționeze un autovehicul nou electric, beneficiază atât de prima de casare de 6.500 lei, cât și de ecotichetul de 45.000 lei. Totodată, în situația achiziționării unui autovehicul electric hibrid plug-in, cumpărătorul va încasa atât prima de casare de 6.500 de lei, cât și ecotichetul în valoare de 20.000 de lei (Sursa: Ministerul Mediului).

GRUPA VIII: CARBURANȚI

- benzină - destinată funcționării motoarelor cu aprindere prin scânteie pentru propulsia vehiculelor;
- motorină - utilizată pentru vehiculele autopropulsate menționate în Directiva 70/220/CEE și în Directiva 88/77/CEE.

Se va consulta în cadrul Ghidului on-line disponibil la adresa www.anap.gov.ro – documentația standard pentru achiziția de combustibili lichizi și carburanți auto.

Factori de evaluare	Modalitatea de verificare	Avantaje	Clauză(e) contractuală(e) asociată
1. Intensitatea gazelor cu efect de seră, generate de furnizor pe durata ciclului de viață al emisiilor de gaze cu efect de seră, generată de tipul și cantitatea de carburanți ce urmează să fie furnizați prin prezentul contract/acord-cadru: pondere 5- 10 % <i>Intensitatea gazelor cu efect de seră generate de furnizor se exprimă în grame de echivalent de dioxid de carbon pe MJ de carburant (gCO₂eq/MJ) și se calculează conform metodei de calcul prevăzută în anexa la DIRECTIVA (UE) 2015/652 A CONSILIULUI din 20 aprilie 2015 de stabilire a metodelor de calcul și a cerințelor de raportare în temeiul Directivei 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului, privind calitatea benzinei și a motorinei. Pentru verificarea informațiilor, se solicită prezentarea documentelor care susțin elementele utilizate în metoda de calcul mai sus menționată.</i> Exemplu cerință caiet de sarcini: Intensitatea gazelor cu efect de seră, generate de furnizor pe durata ciclului de viață al emisiilor de gaze cu efect de seră, generată de tipul și cantitatea de carburanți ce urmează să fie furnizați prin prezentul contract/acord-cadru să fie de maxim 94,1 gCO₂eq/MJ. Algoritm de punctare: Se acordă punctajul maxim de 100 puncte, ofertei/ofertelor care prezintă cea mai mică intensitate a gazelor cu efect de seră. Pentru restul ofertelor punctajul se acordă potrivit formulei: $P(n) = (\%_{\min} / \%_n) \times 100$, unde: P(n): punctajul obținut de către Oferta admisibilă aflată sub evaluare %_n = valoarea intensității oferțate %_{min} = cea mai mică valoare a intensității oferțată	Va fi acceptat orice mijloc de probă adecvat, precum un dosar tehnic al producătorului sau un raport de testare de la un organism recunoscut.	Se reduce impactul negativ asupra mediului.	Recepția produsului și documentele care însoțesc livrarea. Autoritatea contractantă se va asigura că produsul livrat este însoțit de documente provenite de la producător (fișe tehnice/ rapoarte de testare) care confirmă cerința și care atestă corespondența cu produsul oferțat.

La calcularea punctajului final al fiecărei oferte, punctajul obținut la factorul de evaluare menționat se va pondera corespunzător, prin aplicarea ponderii stabilite de maxim 5 - 10%.			
--	--	--	--

Având în vedere obligativitatea de transpunere a Directivei (UE) 2015/652 a Consiliului din 20 aprilie 2015 de stabilire a metodelor de calcul și a cerințelor de raportare în temeiul Directivei 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei, denumită în continuare Directiva 2015/652/CE, și a Directivei (UE) 2015/1513 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 de modificare a Directivei 98/70/CE privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență nr. 80/2018 pentru stabilirea condițiilor de introducere pe piață a benzinei și motorinei, de introducere a unui mecanism de monitorizare și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și de stabilire a metodelor de calcul și de raportare a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.

B. Factori de evaluare în relație cu cerințe de comercializare

Factorii de evaluare precum **garanția produsului** și **termenul de livrare**, fac parte din categoria celor cu utilizare frecventă în rândul achizițiilor publice de produse, motiv pentru care am ales să aducem în atenția achizitorilor, pe lângă considerațiile cu caracter juridic și o îndrumare spre bune practici, având la bază experiența personalului ANAP dobândită în activitatea de control ex-ante a procedurilor de atribuire.

Garanția produselor

Înainte de a analiza oportunitatea utilizării în achiziția de produse a unui factor de evaluare în relație cu **garanția**, vă propunem o incursiune în prevederile legislative care stabilesc obligațiile și răspunderile vânzătorului și respectiv ale cumpărătorului din perspectiva condițiilor de asigurare a garanției produselor asociate vânzării acestora.

Potrivit prevederilor Legii nr. 449/2003 – republicată în 2008 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora, lege ce transpune Directiva 1999/44/CE, termenii referitori la garanție precum și cel de viciu ascuns, se definesc la art.2 după cum urmează:

.....

e) **garanția comercială** - orice angajament asumat de vânzător față de consumator, fără solicitarea unor costuri suplimentare, de restituire a prețului plătit de consumator, de reparare sau de înlocuire a produsului cumpărat, în cazul în care acesta nu corespunde condițiilor enunțate în declarațiile referitoare la garanție sau în publicitatea aferentă;

e¹) **garanția legală de conformitate** - protecția juridică a consumatorului rezultată prin efectul legii în raport cu lipsa de conformitate, reprezentând obligația legală a vânzătorului față de consumator ca, fără solicitarea unor costuri suplimentare, să aducă produsul la conformitate, incluzând restituirea prețului plătit de consumator, repararea sau înlocuirea produsului, dacă acesta nu corespunde condițiilor enunțate în declarațiile referitoare la garanție sau în publicitatea aferentă;

.....

g) **viciu ascuns** - deficiența calitativă a unui produs livrat sau a unui serviciu prestat care nu a fost cunoscută și nici nu putea fi cunoscută de către consumator prin mijloacele obișnuite de verificare.

De reținut este faptul că garanția legală de conformitate este aplicabilă aproape tuturor categoriilor de produse – bunuri mobile, inclusiv cele refolosite. Nu este aplicabilă produselor vândute în urma confiscărilor, în cadrul procedurii de executare silită sau pe baza unui alt act emis de autoritățile judecătorești, apei și gazelor care nu sunt ambalate într-un volum limitat sau într-o cantitate fixă și energiei electrice.

Garanția legală intervine în următoarele situații, considerate a fi o lipsă de conformitate⁶ :

- Produsul nu este conform descrierii oferite și nu posedă calitățile produselor pe care ofertantul le-a prezentat în propunerea tehnică;
- Produsul nu poate fi utilizat în scopurile pentru care sunt folosite produsele de același tip;
- Produsul nu poate fi folosit într-un scop special pe care autoritatea contractantă l-a solicitat prin documentația de atribuire și pe care ofertantul l-a acceptat la momentul încheierii contractului;
- Produsul nu prezintă parametri de calitate și performanțe declarate prin ofertă, de vânzător/producător sau de reprezentantul acestuia;

⁶ pentru o mai bună înțelegere circumstanțele enumerate au fost personalizate în contextul achizițiilor publice

- Produsul nu funcționează în mod corespunzător ca urmare a montajului, dacă instalarea este prevăzută în contract și a fost făcută de vânzător sau dacă manualul de instalare este incomplet ori nu poate fi înțeles, acesta fiind motivul pentru care montajul a fost realizat necorespunzător, de o terță parte.

Prin urmare, considerăm necesară clarificarea noțiunilor legate de cele două tipuri de garanție, cea legală de conformitate al cărei termen este de 2 ani (a se vedea art.16 din Legea nr.449/2003) calculat de la data livrării produsului⁷ și cea comercială, care este garanția pe care vânzătorul sau producătorul o acordă în mod voluntar, în condițiile stabilite de acesta și care odată acordată, devine obligatorie din punct de vedere juridic.

Astfel, garanția comercială se diferențiază de garanția legală prin cel puțin 3 elemente:

- este voluntară și oferită de vânzător sau producător;
- reprezintă o protecție suplimentară față de ceea ce se oferă prin lege vis a vis de garanția legală;
- nu afectează drepturile asigurate prin garanția legală ci reprezintă un plus față de aceasta.

Vânzătorul sau producătorul au libertatea de a stabili conținutul garanției comerciale, cum ar fi durata acesteia sau întinderea geografică (de exemplu, un produs cumpărat din Germania poate avea o garanție comercială care se aplică doar pentru rezidenții acestui stat, dar va avea întotdeauna o garanție legală care se va aplica indiferent de statul în care va fi livrat produsul).

Garanția comercială este obligatorie pentru cel care o oferă și trebuie să indice printre altele: elementele de identificare a produsului, termenul de garanție, modalitățile de asigurare a garanției și termenul de realizare a acestora, denumirea și adresa vânzătorului și întinderea geografică. În plus, în garanția comercială trebuie să se indice clar că aceasta nu-ți afectează drepturile stabilite prin garanția legală.

În România, garanția comercială trebuie consemnată într-un certificat de garanție care va indica elementele de identificare a produsului, termenul de garanție, durata medie de utilizare, modalitățile de asigurare a garanției - întreținere, reparare, înlocuire și termenul de realizare a acestora, inclusiv denumirea și adresa vânzătorului și ale unității specializate de service.

Certificatul de garanție trebuie oferit în scris sau pe orice alt suport durabil la cererea cumpărătorului în toate cazurile în care achiziționezi un produs de folosință îndelungată și/sau ți se oferă o garanție comercială. În cazul în care vânzătorul nu acordă o garanție comercială, în cazul produselor de folosință îndelungată, acesta are obligația de a oferi un document în care sunt menționate drepturile cumpărătorului în cadrul garanției legale.

Revenind în contextul achizițiilor publice de produse, întrucât nu există un act normativ care să reglementeze un termen pentru garanția comercială, rezultă că însuși contractul de achiziție publică devine obligația/angajamentul garanției comerciale asumate de către ofertant, acesta devenind obligatorie potrivit dispozițiilor Codului civil referitoare la răspunderea contractuală.

Pentru a evita orice confuzie legată de garanții, autoritatea contractantă va utiliza în cadrul documentației de atribuire termenul de **garanție comercială** atunci când stabilește un factor de evaluare în relație cu aceasta.

⁷ Pentru produsele folosite se poate conveni cu vânzătorul reducerea termenului de 2 ani, dar nu mai puțin de un an de la data livrării produsului. Termenul de garanție legală de conformitate, în cazul produselor de folosință îndelungată a căror durată medie de utilizare este mai mică de 2 ani, se reduce la această perioadă.

Acest tip de garanție este practicat în mod extins și funcționează bine în cazul autovehiculelor.

În ceea ce privește **viciul ascuns**, **Legea nr.287/2009 privind Codul civil** – republicată, reglementează condițiile în care vânzătorul garantează contra viciilor ascunse ale bunurilor vândute.

Din analiza articolului 1707 se poate concluziona că vânzătorul răspunde pentru viciile ascunse dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- viciul să fie ascuns, adică la data predării bunului vândut, acesta nu putea fi descoperit, fără asistență de specialitate, de către un cumpărător prudent și diligent;
- viciul să existe la data predării bunului;
- viciul să fie grav, respectiv, să determine ca bunul vândut să fie impropriu întrebuințării la care este destinat sau care îi micșorează în asemenea măsură întrebuințarea sau valoarea încât, dacă le-ar fi cunoscut, cumpărătorul nu ar fi cumpărat sau ar fi dat un preț mai mic.

Pe cale de consecință, vânzătorul nu datorează garanție contra viciilor pe care cumpărătorul le cunoștea la încheierea contractului, dacă părțile nu convin altfel cu privire la aceasta (a se vedea art.1707 - 1708 C.civ.)

În legătură cu efectele garanției pentru vicii ascunse, **art.1710 alin.(1)** Cod civil prevede că potrivit obligației de garanție contra viciilor, cumpărătorul poate obține după caz:

- a) înlăturarea viciilor de către vânzător sau pe cheltuiala acestuia;
- b) înlocuirea bunului vândut cu un bun de același fel, însă lipsit de vicii;
- c) reducerea corespunzătoare a prețului;
- d) rezoluțiunea vânzării.

Aceste patru remedii posibile în cazul unei probleme în garanție, obligă autoritatea contractantă să asigure prin clauze contractuale specifice prevederi clare cu privire la condițiile garanției ce vizează buna funcționare a produsului, stabilind (pentru produsele de folosință îndelungată) o durată maximă a reparației (pentru cazul în care se solicită repararea bunului) un termen de înlocuire a acestuia, atunci când reparația este imposibilă sau durata de nefuncționare depășește 10 % din durata garanției de conformitate, precum și circumstanțele în care se va solicita reducerea prețului/ rezoluțiunea vânzării.

Produsele de folosință îndelungată care înlocuiesc produsele defecte în cadrul termenului de garanție vor beneficia de un nou termen de garanție care curge de la data preschimbării produsului.

Trebuie reținut faptul că pentru defectiunea care s-a produs din pricina modului nepotrivit în care cumpărătorul a folosit sau a păstrat bunul, cu ignorarea instrucțiunilor scrise și comunicate de către vânzător, nu se acordă garanție.

În majoritatea statelor membre, termenul de garanție legală este suspendat în perioada în care produsul este reparat, astfel că, zilele în care produsul s-a aflat în unitatea de service, nu se scad din durata totală a garanției. În România, timpul de nefuncționare prelungește termenul de garanție legală, calculat din momentul notificării defectiunii sau din momentul prezentării produsului la vânzător/unitatea de service până la aducerea produsului în stare de utilizare normală și, respectiv, al notificării în scris în vederea ridicării produsului sau predării efective a produsului către utilizator.

În cazul **produsului înlocuit**, în cea mai mare parte a statelor membre ale UE se prevede că acesta beneficiază fie de o extindere a garanției, fie de o nouă garanție, așa cum este cazul și pentru produsele de folosință îndelungată în România.

Garanția pentru vicii ascunse⁸ este un tip de garanție legală, valabilă în România. După ce termenul de garanție legală expiră, dacă produsul pe care l-ai cumpărat are o durată medie de utilizare mai mare de 2 ani, în perioada rămasă se poate solicita vânzătorului repararea sau înlocuirea produselor defectate din cauza unor vicii ascunse.

În practică, vânzătorul nu va accepta reclamația decât dacă se putea face dovada existenței viciului ascuns la momentul predării bunului. Existența viciului ascuns se aduce la cunoștința vânzătorului într-un termen rezonabil și se dovedește printr-o expertiză realizată de un organism neutru, evident pe cheltuiala cumpărătorului. Suma poate fi recuperată ulterior de la vânzător, dacă defectul a fost provocat de un viciu ascuns.

Sugestii practice

Întrucât factorii de evaluare trebuie să fie obiectivi, măsurabili/cuantificabili, în cadrul factorilor de tipul "*garanția produsului*" sau "*garanția echipamentului*", autoritatea contractantă nu va încuraja prin metodologia de acordare a punctajului ofertarea de durate de timp maxime, nerealiste, ale garanției comerciale, ținând cont de faptul că acestea sunt imposibil de verificat la momentul depunerii ofertelor – (*îndeosebi când este asociat duratei normale de funcționare a mijloacelor fixe - HG 2139/2004*) sau utilizând un interval minim/maxim care face irelevantă departajarea între ofertanți (*spre exemplu, garanția minimă 12 luni - maximă 18 luni*).

În cazul utilizării factorului de evaluare în legătură cu asumarea unei garanții comerciale extinse perioadei legale de 2 ani, recomandăm autorității contractante să se asigure că alege un produs pentru care primește mai multe beneficii decât cele stabilite prin lege pentru garanția legală, în caz contrar factorul de evaluare devine irelevant (cu titlu de exemplu, asumarea înlocuirii produsului pentru orice tip de defect).

Pentru factorul de evaluare în legătură cu garanția comercială – recomandăm o ponderare echilibrată, respectiv într-o limită de max. 10 %. De ce ? De regulă, deși prin acest factor de evaluare urmărim să contracărăm costurile de reparații la componente esențiale costisitoare, declarația operatorului economic participant la procedură, nu a producătorului, nu este suficientă pentru a oferi o protecție totală, nefiind măsurabilă/verificabilă la momentul ofertării. Prin urmare, putem admite o creștere a valorii produsului achiziționat cu până la 10 %, cunoscut fiind faptul că această proporție financiară nu afectează prin distorsiune competiția între operatorii economici.

În cazul garanției pentru care s-a oferit un termen mai mare decât cel de 2 ani prevăzut în lege, recomandăm să se solicite ofertantului să menționeze în certificatul de garanție comercială atât faptul că drepturile prevăzute de lege se mențin neschimbate cât și noile modalități de asigurare a garanției asumate pentru perioada suplimentară (*durata prescripției lipsei de conformitate, modalitățile de remediere a lipsei de conformitate, s.a*).

În legătură cu acest factor de evaluare vă prezentăm în cele ce urmează o scurtă analiză asupra unor elemente corelative garanției identificate în practica curentă a achizițiilor publice de produse de folosință îndelungată, cum ar fi cazul autovehiculelor din categoria celor destinate transportului public de persoane.

Astfel, în cadrul Sistemului electronic de achiziții publice se regăsesc proceduri de atribuire ce vizează achiziția de autovehicule prin intermediul cărora autoritățile contractante experimentează abordări "*integrate*", respectiv, aleg să solicite operatorilor economici includerea în calculul propunerii financiare a costurilor asociate mentenanței preventive și corective pe durata perioadei de garanție comercială oferită produselor, fără însă a furniza acestora metoda de calcul a costurilor standard pentru viitoare oferte, ceea ce determină ca viabilitatea combinației de criterii – *preț achiziție + costuri de exploatare* să devină critică în procesul de evaluare tehnică și financiară a ofertelor, și implicit să afecteze eficiența procesului de achiziție bazat pe criteriul "*cel mai bun raport calitate – preț*".

⁸ Broșura "*Cum să beneficiezi de garanția produselor în UE*" a Centrului European al Consumatorilor din România (ECC Romania) – www.eccromania.ro

De ce ? Întrucât costul de mentenanță reprezintă doar unul din categoriile de costuri relevante pentru o analiză bazată pe conceptul LCC (life cycle cost) care implică calcularea tuturor costurilor posibile ale unui produs pe toată durata sa de exploatare, nu numai în perioada de garanție, iar anumiți parametri tehnici ai autovehiculului influențează nivelul unor costuri care la rândul lor pot determina schimbări relevante pentru alte costuri de exploatare, de întreținere, reciclare și casare.

Din aceste considerente, un element de cost aferent doar mentenanței din perioada de garanție alăturat prețului de achiziție a bunului, utilizat în cadrul unui sistem de factori de evaluare pentru aplicarea criteriului **cel mai bun raport calitate – preț**, poate fi considerat distorsionant.

Totodată, nu trebuie neglijat faptul că acest cost va fi influențat direct de perioada de garanție comercială oferită, perioadă care și ea urmează a fi punctată corespunzător algoritmului asociat factorului de evaluare.

Prin urmare, dacă includem în această "ecuație" influența ponderii alocate prețului de achiziție și a costului mentenanței în determinarea ofertei câștigătoare, apreciem că rezultatul unei astfel de abordări pe care autoritatea contractantă a anticipat-o drept un avantaj economic, transformă exercițiul competițional în unul ineficient, întrucât are la bază în fapt o obligație legală a vânzătorului, aceea de asigurare a asistenței tehnice post-vânzare pe durata garanției asumate.

Ca o concluzie, gestionarea costurilor și a eficienței operațiunilor de mentenanță a autovehiculelor din dotarea autorităților contractante propunem să se realizeze separat de etapa achiziționării bunurilor, întrucât, oferta de furnizare nu poate fi însoțită de o ofertă de service cuprinzătoare care să conțină soluții personalizate adaptabile parcului auto al fiecărei autorități contractante și care să permită identificarea timpului efectiv de exploatare, deci a disponibilității acestuia.

Practica demonstrează că alăturarea la oferta de achiziție a bunului, a celei de service ce urmează a fi punctată în considerarea faptului că aceasta din urmă va funcționa ca o poliță de garanție suplimentară în relație cu eventuale pierderi financiare datorate unor reparații necorespunzătoare pentru defecțiuni apărute în timpul rodajului, nu constituie un mod eficient de achiziție, în măsura în care nicio ofertă de service nu poate oferi în avans o transparență financiară a viitoarelor operațiuni de întreținere și reparații.

Un alt aspect pe care dorim să-l aducem în discuție este cel legat de noțiunea de **servicii post-vânzare**, care reprezintă în fapt serviciile prestate de vânzător achizitorului, evident după achiziționarea produsului, și care potrivit prevederilor **art. 187 alin.(5) lit.c)** din Legea nr.98/2016, pot fi utilizate ca factori de evaluare a ofertelor întrucât pot reprezenta argumente calitative decisive în rezultatul evaluării ofertelor.

Serviciile post-vânzare în cazul achiziției de autovehicule/echipamente/utilaje trebuie înțelese ca aspecte intangibile ce caracterizează produsele achiziționate întrucât constau din:

- instruirea/școlarizarea personalului ce urmează a fi folosit de achizitor pentru exploatarea autovehiculului/echipamentului/utilajului achiziționat;
- asistență în garanție pentru menținerea autovehiculului/echipamentului/utilajului în stare de funcționare la parametrii proiectați;
- punerea la dispoziție a unui alt produs (de înlocuire) în cazul defectării produsului cumpărat sau după o perioadă de timp (număr de ani), kilometri parcurși (pentru un automobil);
- asigurarea unor facilități de contact permanent dedicate utilizatorilor.

Prin urmare, extinderea noțiunii de servicii post-vânzare prin stabilirea drept factori de evaluare a unor elemente în legătură cu obligații legale asociate utilizării bunului achiziționat, cum ar fi spre exemplu, în cazul unor autovehicule, punctarea drept avantaj economic/calitativ - *oferirea de polițe de asigurare RCA pentru minim X luni* – **este exclusă**, atât din perspectiva legislației în materia achizițiilor publice cât și cea în materia asigurărilor, cunoscut fiind faptul că la schimbarea proprietarului, asigurarea încetează.

Termenul de livrare

Pornind de la faptul că factorii de evaluare trebuie să fie relevanți și să reflecte avantajele economice/financiare rezultate din cadrul ofertelor depuse, autoritatea contractantă având obligația de a se asigura corespunzător pentru ca avantajele obținute să nu fie anulate sau diminuate pe parcursul îndeplinirii contractului, înainte de a utiliza un factor de evaluare în relație cu o **durată de timp**, devine imperios necesar să analizăm dacă această "tentație" este în primul rând susținută de necesitatea îndeplinirii într-un termen-limită a unor obiective utilizând bunurile ce urmează să se achiziționeze, și apoi, dacă livrarea produselor în perioada de timp disponibilă poate fi garantată de furnizor fără a percepe taxe suplimentare.

Inerția autorităților contractante care tind să adopte automat calea cea mai simplă – stabilind factori de evaluare utilizați frecvent de către o majoritate a achizitorilor, fără a lua în considerare alte opțiuni cu adevărat relevante pentru activitatea lor proprie, reprezintă o rutină neproductivă.

Ce trebuie să avem în vedere atunci când selectăm termenul de livrare ca factor de evaluare ?

În general, termenul de livrare începe cu data cea mai recentă dintre următoarele date:

- a) data confirmării comenzii achizitorului;
- b) data îndeplinirii de către achizitor a tuturor condițiilor tehnice, economice sau de altă natură, pentru care este responsabil potrivit prevederilor contractuale;
- c) data la care furnizorul primește un avans sau după caz, o garanție, ce trebuie achitate înaintea livrării bunurilor în cauză.

Pentru situațiile prevăzute la pct.b) cum ar fi spre exemplu, obținerea autorizației/avizului CNCAN pentru amplasare/montaj al unui echipament CT, dacă aceasta nu este obținută la termen, indiferent de motiv, termenul de livrare trebuie prelungit în mod corespunzător.

De altfel, și în cazul unor situații imprevizibile sau care nu pot fi controlate de părți, cum ar fi de exemplu cazurile de forță majoră ce împiedică respectarea termenului de livrare convenit, acest termen se prelungește cu perioada corespunzătoare duratei situației respective; astfel de situații includ în special conflictele armate, intervențiile autorităților și interdicțiile, întârzierile în transport și vamuire, daunele în tranzit, întreruperea de energie și lipsa materiilor prime, conflictele de muncă, precum și pierderea unui furnizor cheie, greu de înlocuit.

Pornind de la cele menționate mai sus, invităm achizitorii să reflecte în ce măsură un factor de evaluare bazat pe un termen de livrare punctat ca avantaj economic, oferă o compensare mai mare față de un termen maximal ferm stabilit de autoritatea contractantă și asumat de ofertant, atunci când daunele suferite de achizitor din cauza nelivrării/întârzierii livrării, au o valoare economică mai mare decât cea estimată drept avantaj competitiv.

Pe de altă parte, nu trebuie ignorat nici specificul produselor ce urmează să fie achiziționate, astfel că devine necesară o ordonare a elementelor asociate factorilor de evaluare prezentați în tabelul nr.1 (pag.4).

Ce este mai important ? Calitatea, prețul, termenul de livrare ?

În abordarea criteriului cel mai bun raport calitate – preț ordinea celor trei elemente este tocmai cea menționată: calitate, preț și după caz, și termen de livrare, utilizarea acestuia din urmă fiind condiționată de existența unui avantaj economic real.

Spre exemplu, în cazul unei **achiziții de compresoare pentru gaze** pentru dotarea unei noi stații de compresoare, întrucât autoritatea contractantă are obligația autorizării instalației din punct de vedere al protecției mediului și alocării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră a pentru a putea funcționa, o livrare a acestora într-un timp mai scurt decât cel preconizat reprezintă un avantaj economic pentru aceasta, compresoarele contribuind la creșterea volumul de gaz ce urmează a fi furnizat mai rapid pentru satisfacerea noilor cerințe de consum din anumite zone geografice. Astfel, punerea în funcțiune a stației mai repede decât graficul inițial stabilit asigură pe lângă satisfacerea clienților în cauză și o amortizarea mai rapidă a investiției ca urmare a facturării serviciilor.

În mod similar, în cazul achiziționării unui echipament multifuncțional de ultimă generație (având specificații tehnice și prețuri estimative comparabile) stabilirea factorului de evaluare referitor la durata livrării, poate fi oportună prin luarea în considerare a avantajelor „integrate” obținute din economiile generate de costurile consumabilelor, serviciile de mentenanță, concomitent cu reducerea impactului asupra mediului înconjurător.

Prin urmare, o analiză economico-financiară prealabilă se impune a se realiza în toate situațiile în care se urmărește aplicarea de factori de evaluare, inclusiv celor asociați unor termene. Motivațiile utilizării factorului „durata de livrare” bazate pe invocarea pierderii finanțării sau a timpului disponibil rămas până la finele anului bugetar, nu sunt plauzibile!

În ceea ce privește **achiziția de produse prin metoda specială de atribuire acord –cadru**, luând în considerare tipurile de contracte ce pot fi atribuite în baza unui acord-cadru, menționate atât la nivelul **Manualului operațional pentru atribuirea contractelor de achiziție publică** elaborat de ANAP cât și prin exemplele furnizate în Notificarea ANAP din 10 octombrie 2018 privind utilizarea acordului-cadru (disponibilă la adresa www.anap.gov.ro) prezentăm în continuare o serie de argumente suplimentare care trebuie avute în vedere de autoritățile contractante atunci când urmăresc să stabilească un factor de evaluare în legătură cu termenul de livrare.

Acordul-cadru reprezintă o înțelegere *de principiu*, potrivit căreia autoritatea contractantă nu garantează operatorilor economici semnatori cererea de produse ce fac obiectul acordului-cadru sub aspect cantitativ, ci doar faptul că aceștia reprezintă furnizori ce vor fi părți ale viitoarelor contracte subsecvente încheiate cu autoritatea contractantă, în raport cu necesitățile definite prin documentația de atribuire.

În sensul prevederilor de mai sus, clauzele acordului-cadru nu constituie prin ele însele obligații ale părților, ci reguli și condiții ce vor guverna încheierea contractelor subsecvente viitoare.

Pe de altă parte, este bine cunoscut faptul că durata contractelor individuale subsecvente unui acord-cadru nu este necesar să coincidă cu durata respectivului acord-cadru, aceasta fiind, după caz, mai lungă sau mai scurtă, iar frecvența acestora poate suferi modificări funcție de perioada de timp necesară executării contractelor subsecvente; la rândul său perioada poate fi influențată, atât de nivelul cantitativ, cât și de o serie de alți factori externi (producătorul sursă, locul și condițiile instalării, modificări ale legislației specifice produsului) situații în care factorul de evaluare „termenul de livrare” devine irelevant din perspectiva unei departajări „calitative” a ofertelor și/sau distorsionant în cazul alocării unei ponderi semnificative acestuia.

De reținut!

Acordarea unui termen de plată a facturilor fiscale pentru plata produselor furnizate într-un interval de timp mai mare decât cel prevăzut în Legea nr.72/2013 nu constituie avantaj economic/financiar ce poate fi punctat!

Un astfel de factor de evaluare este în măsură să conducă la încălcarea principiului utilizării eficiente a fondurilor deoarece:

- Pentru aceeași calitate a produsului, asumată de ofertanți prin propunerea tehnică, autoritatea contractantă plătește un preț mai mare;
- Diferența de preț dintre oferte poate fi interpretată ca reprezentând dobânda de creditare al cărei cuantum (funcție de nivelul ponderii alocate acestui factor) va depăși nivelul dobânzilor lunare practicate de băncile comerciale;
- Cuantificarea factorului "termen de plată" conduce suplimentar la distorsionarea rezultatului procedurii întrucât nu creează autorității contractante un avantaj economic real și evident în măsura în care potrivit Legii nr.72/2013 *privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante* termenele de plată sunt expres prevăzute.

C. Factori de evaluare cu impact în promovarea și/sau creșterea incluziunii sociale

Principii generale

Strategia **Europa 2020** prezintă trei priorități principale:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei resurse mai eficiente, mai ecologice și mai eficiente economie competitivă;
- creștere incluzivă: încurajarea unei economii cu un nivel înalt de ocupare a forței de muncă, care să ofere social și coeziunea teritorială.

Principalele obiective pentru asigurarea creșterii incluzive sunt axate social: promovarea ocuparea forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; investiții în educație, abilități și învățare pe tot parcursul vieții; și îmbunătățirea capacitatea instituțională și o administrație publică eficientă. Nu există o definiție fixă a „considerentelor sociale”. Conceptul este cel mai ușor înțeles prin exemple.

Exemple de considerente sociale:

- reducerea șomajului;
- prevenirea utilizării muncii copiilor;
- prevenirea discriminării pe motive de rasă, religie, dizabilitate, sex sau sex orientare;
- încurajarea bunelor practici de angajare;
- reducerea șomajului local;
- reducerea excluziunii sociale
- promovarea oportunităților de formare pentru tineri sau defavorizați;
- facilitarea accesului la muncă pentru persoanele cu dizabilități.

Achizițiile publice reprezintă unul dintre instrumentele bazate pe piață care pot fi utilizate pentru realizarea Obiectivelor Europa 2020.

Cele două întrebări cheie din perspectiva achizițiilor sunt:

- Ce dispoziții din directivă permit autorităților contractante să includă considerente sociale în procesul de achiziții?
- Dacă este permis/legal acest lucru, atunci când și cum poate fi realizată această includere a considerentelor sociale?

Răspunsurile nu sunt simple și, uneori, există un conflict între politica generală și ce este realizabil în cadrul acquis-ului UE. Când se ia în considerare încorporarea considerentelor sociale, este întotdeauna necesar să luăm în considerare dacă abordarea propusă respectă principiile fundamentale ale Tratatului, chiar și în cazurile în care dispozițiile specifice din Directiva permite încorporarea acestor considerente. Directiva precizează clar că principala preocupare este respectarea tratatului, la fel și jurisprudența și orientările.

În legătură cu considerentele de ordin social, Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice clarifică modul în care autoritățile contractante pot contribui la promovarea creșterii incluzive, asigurându-se în același timp că pot obține cea mai bună valoare pentru bani pentru contractele lor.

Iată două abordări care trebuie luate în considerare:

1. În primul rând, directiva stabilește o obligație generală pentru toate statele membre de a lua măsurile adecvate pentru a se asigura că, în executarea contractelor publice, operatorii economici respectă obligațiile din domeniul dreptului social și al muncii.

Această obligație are ca scop asigurarea unei integrări adecvate a cerințelor sociale și de muncă în procedurile de achiziții publice. Obligațiile care trebuie respectate sunt cele aplicabile în cazul execuției de lucrări sau prestării de servicii și care rezultă din legi, reglementări și decizii, atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii Europene. Obligațiile pot fi, de asemenea, derivate din contractele colective sau din dispozițiile de drept internațional privind mediul, cu condiția ca aceste norme și aplicarea acestora să respecte legislația europeană. Controlul respectării dispozițiilor de drept social și al muncii poate fi efectuat în toate etapele relevante ale procedurii de achiziție:

- când se aplică principiile generale care reglementează alegerea participanților și atribuirea contractelor;
- când se aplică criteriile de excludere;
- când se aplică dispozițiile privind propunerile financiare aparent neobișnuit de scăzute.

2. În al doilea rând, directiva conține câteva dispoziții-cheie care se referă în mod specific la modalitățile de încorporare a considerațiilor sociale în procesul de achiziții pentru a promova obiectivele creșterii incluzive:

- **Atribuirea de contracte rezervate** în contextul programelor de angajare protejată: ocuparea forței de muncă contribuie la integrarea în societate, acestea devenind elemente cheie în garantarea egalității de șanse pentru toți. În acest context, statelor membre le este permis să încheie „contracte rezervate” executate de către ateliere protejate și operatori economici care au ca principal obiectiv integrarea socială și profesională a persoanelor cu dizabilități sau defavorizate (de exemplu, șomeri, membri ai minorităților defavorizate sau grupuri marginalizate social); sau în contextul programelor de angajare protejată, cu condiția ca cel puțin 30% dintre angajații atelierelor, operatorilor sau programelor economice să fie lucrători cu dizabilități sau dezavantajați.

Exemplu de impact al problemelor sociale asupra deciziei cu privire la achiziția de produse: o unitate teritorială locală decide achiziționarea de ferestre cu geam termopan pentru locuințe sociale, clasificând acest contract drept „contract rezervat” și, prin aceasta, limitând concurența la operatorii de ateliere / programe protejate.

- **Elaborarea specificațiilor tehnice** în legătură cu criterii de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități: pentru toate achizițiile destinate utilizării de către persoane fizice, autoritățile contractante ar trebui, cu excepția cazurilor

justificate în mod corespunzător, să stabilească specificații tehnice, astfel încât să ia în considerare, de exemplu, criterii de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități sau modele destinate tuturor utilizatorilor.

Exemple de impact al problemelor sociale în definirea specificațiilor tehnice care asigură accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități:

- autobuzele să ofere acces pentru persoane cu handicap (*treapta de la intrare să fie la nivelul trotuarului, să fie prevăzute cu sistem de taxare plasat la înălțimea celor aflați în cărucior, semn distinctiv pentru persoanele cu handicap fizic, care poate fi vizualizat de acestea de la distanță pentru a ști exact în ce autobuz pot urca fără nicio dificultate*);
- produsele IT & C să permită utilizarea acestora de către nevăzători, atât a celor cu vedere limitată cât și a celor fără vedere.
- achiziționarea de volume de cărți tactile braille pentru dotarea bibliotecilor publice.

• Stabilirea criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare

Atunci când prețul este unicul criteriu de atribuire, nu este adecvată includerea de cerințe specifice referitoare la considerente sociale. De aceea, în contextul **celui mai bun raport calitate/preț**, legislația stabilește o listă neexhaustivă de factori pe care o autoritate contractantă își poate baza atribuirea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic. Această listă de factori de evaluare se referă în mod specific și la „*caracteristicile sociale*”, cu condiția ca aceștia să fie în legătură cu obiectul contractului și să nu ofere autorității contractante o libertate de apreciere nelimitată.

De exemplu, autoritățile contractante pot stabili condiții referitoare la considerente sociale, cum ar fi:

- ✓ recrutarea mai multor persoane cu handicap decât este necesar în conformitate cu legislația națională;
- ✓ angajarea persoanelor care întâmpină o anumită dificultate de integrare.

Exemplu de bună practică: Factor de evaluare - Numărul minim de personal provenit din grupurile defavorizate/vulnerabile, care au beneficiat de măsuri specifice pe care ofertantul se obligă să-l angajeze în atelierul service în vederea asigurării asistenței tehnice și service-ului în perioada de garanție a autovehiculelor (exemplu: Programul Fondul Social European, alte Programe, etc.), în regiunea de dezvoltare _____ fără a limita la acestea: măsuri de economie socială, formare profesională, calificare/recalificare, etc.

Totodată, autoritatea contractantă are posibilitatea să urmărească obținerea de „*beneficii sociale*” prin utilizarea unor factori care deși nu sunt „legitim” cuprinși în setul specificațiilor tehnice, avantajele urmărite a se obține, sunt destinate să favorizeze punerea în aplicare de măsuri de protecție socială/sănătate/protejarea mediului înconjurător. Acesta este cazul în care o autoritate contractantă poate propune atribuirea unui contract pe baza celui mai bun raport calitate/preț, utilizând un factor de evaluare de tipul:

Politica de responsabilitate socială în raport cu efectele activităților desfășurate 5 – 10 %

Descriere: valoarea nominală din prețul contractului ce urmează a fi atribuit, prin care contractantul decide să contribuie în mod voluntar la îmbunătățirea comunității în care își desfășoară activitatea, în ariile sănătate/siguranță/mediu înconjurător 5 - 10 %

Algoritm de calcul: pentru cea mai mare valoare de contribuție în investiții sociale aferentă perioadei contractuale se acordă punctajul maxim alocat. Pentru alte valori, punctajul se acordă astfel: Punctaj tehnic_ofertă $n =$

[contribuție ofertă n/ contribuție max.] X 10 puncte. (Pentru susținerea valorii contribuției se va solicita prezentarea proiectului de plan investițional pe durata derulării contractului/acordului-cadru).
(Valorile se exprimă în lei fără TVA iar procentele se rotunjesc la 2 zecimale)

 Recomandăm ca în cadrul contractelor /acordurilor-cadru care integrează politici de responsabilitate socială să se includă o clauză contractuală potrivit căreia contractantul se obligă să publice informații pe site-ul acestuia cu privire la inițiativa investiției sociale potrivit contractului precum și rezultatele în acest domeniu.

- **Condiții pentru executarea contractelor**

Dincolo de responsabilitățile ce le revin operatorilor economici din perspectiva legală în dezvoltarea sustenabilă și durabilă a societății, autoritățile contractante pot stabili condiții sociale speciale legate de executarea contractului, cu condiția ca aceste condiții să fie legate de obiectul contractului și să fie precizate în documentele achiziției.

Cu toate acestea, autorităților contractante nu le este permis să solicite ofertanților o politică de responsabilitate socială corporativă, prin prezentarea dovezilor de implementare a standardului **SA 8000:2008** (Social Accountability 8000)⁹.

În anul 2010 a fost publicat de către Organizația Internațională de Standardizare (ISO) un Ghid care îndrumă spre utilizarea standardului ISO 26000, primul și cel mai răspândit standard internațional pentru responsabilitatea socială din lume. În cei 19 ani de existență, ISO 26000 a devenit unul dintre principalele referențiale pentru implementarea practicilor de responsabilitate socială în orice organizație. Acesta fost adoptat la nivel național în 80 de țări, în mai mult de 20 de limbi și a fost unul dintre seturile de ghiduri pe care Comisia Europeană și-a construit strategia de responsabilitate socială corporativă (CSR).

În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), condițiile care guvernează executarea unui contract de produse pot fi legate și de **furnizarea sau utilizarea produselor de comerț echitabil**. Criteriile și condițiile referitoare la comerț și condițiile acestuia se pot referi, de exemplu, la **originea comerțului echitabil a produsului** în cauză și includ cerința de a plăti un preț minim și o primă de preț producătorilor.

Prin această abordare transpusă în clauze contractelor specifice, autoritățile contractante pot sprijini aplicarea măsurilor pentru promovarea egalității femeilor și bărbaților la locul de muncă, a participării sporite a femeilor pe piața muncii și a reconcilierii muncii cu viața privată.

⁹ SA 8000 :2014 se bazează pe principiile normelor internaționale de muncă prevăzute în convențiile ILO (Organizația Internațională a Muncii), pe Declarația Universală a Drepturilor Omului și pe Convenția cu privire la Drepturile Copilului ale Organizației Națiunilor Unite. Scopul fundamental al SA8000 este de a îmbunătăți condițiile de muncă din întreaga lume. Această intenție a direcționat organizațiile spre a-și îmbunătăți și demonstra responsabilitatea socială corporativă (Corporate Social Responsibility – CSR) în ceea ce privește drepturile umane fundamentale de la locul de muncă.

Redăm mai jos cinci principii de bază ale comerțului echitabil (fair trade):

- **Plata unui preț corect** – Producătorii primesc un preț corect, acoperind costul producției, costul unui trai decent și al unui profit rezonabil.
- **Interzicerea muncii prestate de copii** – este interzisă orice formă a acesteia – mai ales când dăunează educației copiilor sau sănătății lor fizice și dezvoltării mentale.
- **Condiții de muncă decente** – muncitorii de pe plantații, din ferme, fabrici de procesare și din alte afaceri primesc salarii suficiente pentru traiul zilnic și lucrează în condiții sigure și decente.
- **Dezvoltarea comunităților locale** – O parte semnificativă din banii din comerțul echitabil sunt investiți în proiecte de dezvoltare în comunitățile de producători. Aceste proiecte includ aprovizionarea cu apă de băut, construirea de drumuri, utilități în educație și în sănătate, costurile pentru educație sau pregătirea vocațională, microfinanțări, sănătate ș.a.
- **Sustenabilitatea mediului** – Agrochimicalele periculoase și organismele modificate genetic sunt excluse de la produsele certificate Fairtrade. În plus, sunt susținute tehnicile de producție care protejează ecosisteme valoroase și sănătatea producătorilor și a consumatorilor.

- **Gestionarea contractelor**

O parte importantă a managementului contractului o reprezintă monitorizarea, pentru a se asigura că derularea contractului se realizează conform celor convenite. Elaborarea atentă a specificațiilor și a condițiilor contractuale pentru încorporarea condițiilor sociale devine o "pierdere de timp" în lipsa clauzelor specifice pentru verificarea de către autoritatea contractantă a respectării acestor cerințe sau a sancțiunilor pentru neîndeplinirea lor.

Cât privește respectarea obligațiilor aplicabile în domeniul dreptului social și al muncii, atât de către contractant, cât și de subcontractanții săi, aceasta trebuie să fie asigurată prin acțiuni adecvate de către autoritățile competente, respectiv de inspectoratele teritoriale de muncă.

Reguli de bună practică !

1. Stipulați în contract obligația furnizorului de a trimite autorității contractante o autoevaluare completată - *formular pentru plată și condiții de muncă*, cel mai târziu la o lună după încheierea contractului semnat!!
2. Stipulați în contract sancțiunile care se vor aplica dacă furnizorul întârzie nejustificat depunerea formularului!!

CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE

(completarea secțiunilor se va realiza după finalizarea perioadei de consultări)

DRAFT

**ACHIZITII
DURABILE**

